

BIULETYN

Politechniki Śląskiej

GRUDZIEŃ 2015

Nr 12 (273)

www.polsl.pl/biuletyn

ISSN 1689-8192

P. 4492/15

*Wesołych
Świąt!*

*Z okazji Świąt Bożego Narodzenia
składam serdeczne życzenia*

*Pracownikom i Studentom Politechniki Śląskiej
wielu spokojnych i radosnych chwil
spędzonych w gronie najbliższych,
a w Nowym Roku życzę zdrowia oraz spełnienia
zamierzeń zarówno osobistych, jak i zawodowych.*

*Rektor Politechniki Śląskiej
Prof. Andrzej Karbownik*

P4492

15

Spis treści

4	Nowoczesne technologie w inżynierii środowiska. Badania naukowe prof. Krzysztofa Barbusińskiego	26	Najlepsze mosty? Na Politechnice Śląskiej!
7	Elżbieta Bieńkowska odznaczona	28	Wspieramy doktorantów. Na 5!
8	70 lat Wydziału Budownictwa na tle rozwoju inżynierii budowlanej	29	Przełamały bariery i zdobyły stypendia!
11	Barbórka 2015	31	ABSL Academy wystartowała!
14	Odsłonięto tablicę ku pamięci prof. Andrzeja Frycza	32	Spotkanie IROs Forum
15	Czarny Diament dla prof. Franciszka Plewy	33	I Śląskie Targi Książki za nami
16	Obecność Politechniki Śląskiej w sieci REM	34	Stanowiska, stopnie naukowe
18	Wielkie inwestycje publiczne w miastach aglomeracji	36	Uchwały Senatu
20	250 lat historii... Wywiad z prof. Rudolfem Kawallą	36	Akty normatywne uczelni
22	„Królewskie” korzenie Chorzowa	37	Nowości wydawnicze
		39	Partnerzy Politechniki Śląskiej

Biuletyn Politechniki Śląskiej

www.biuletyn.polsl.pl

ISSN 1689-8192
Nr 12 (274)
Grudzień 2015
www.polsl.pl/biuletyn

Adres redakcji:
Dział Promocji
Politechniki Śląskiej
ul. Akademicka 2A, 44-100 Gliwice
tel. (32) 237 11 80
tel./fax (32) 237 11 81
e-mail: biuletyn@polsl.pl

Druk:
Zakład Graficzny Politechniki Śląskiej
ul. Łużycka 24, 44-100 Gliwice
tel. (32) 231 54 18

Nakład: 600 egz.
Numer zamknięto 11 grudnia 2015 r.

Redakcja:
Paweł Doś – redaktor naczelny
Katarzyna Wojtachnio
Agnieszka Moszczyńska

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania zmian i skracania tekstów oraz zmiany ich tytułów.

Autorzy publikacji umieszczanych w „Biuletynie” akceptują jednoczesne ukazanie się artykułów w wersji drukowanej oraz internetowej biuletynu. Fotografie i rysunki w nadesłanych materiałach zamieszczane są na odpowiedzialność autora korespondencji.

Nowoczesne technologie w inżynierii środowiska

Głównym nurtem zainteresowań badawczych prof. Krzysztofa Barbusińskiego, kierownika Zakładu Technologii Wody i Ścieków na Wydziale Inżynierii Środowiska i Energetyki, są technologie oczyszczania ścieków. Profesor rozwija równoległe zarówno badania podstawowe, jak i stosowane. Zdobyte doświadczenia naukowe od lat umiejętnie wykorzystuje w praktyce, poszukując nowych bądź opracowując zmodyfikowane rozwiązania technologiczne. Jednocześnie zajmuje się wdrażaniem wysokosprawnych oraz innowacyjnych rozwiązań w oczyszczalniach sektora komunalnego i przemysłowego.

Katarzyna Wojtachnio

Na początku swojej ścieżki naukowej prof. Krzysztof Barbusiński zaangażował się szczególnie w zagadnienia związane z oczyszczaniem ścieków komunalnych. Istniejące w tamtym czasie oczyszczalnie usuwały ze ścieków głównie związki węgla organicznego. Wykazano jednak, że poza zanieczyszczeniami organicznymi istotny wpływ na degradację ekosystemów wodnych mają także zanieczyszczenia biogenne, czyli związki azotu i fosforu, wywołujące eutrofizację wód. Wyzwaniem dla naukowców stało się więc dostosowanie układów technologicznych oczyszczalni do usuwania także związków biogennych ze ścieków. Profesor, jeszcze jako młody naukowiec, brał udział w wielu pracach eksperymentalnych, prowadząc badania w skali laboratoryjnej i półtechnicznej, których rezultaty były następnie wdrażane w oczyszczalniach na terenie Śląska. To właśnie naukowcy z Politechniki Śląskiej jako jedni z pierwszych w naszym kraju zaczęli wdrażać te nowatorskie w ówczesnym czasie technologie, a zdobyte doświadczenia zaowocowały także uzyskaniem patentu przez młodego naukowca. – To był okres, kiedy w Polsce byliśmy jednym z najbardziej doświadczonych zespołów w tym zakresie, a liczba oczyszczalni, w których wdrożyliśmy te zaawansowane technologie, była największa – wspomina profesor. Równoległe do badań stosowanych zainteresowania prof. Barbusińskiego ogniskowały się na badaniach podstawowych dotyczących biologicznego oczyszczania ścieków metodą osadu czynnego (biocenoza mikroorganizmów oczyszczających ścieki), głównie w zakresie

zmian biochemicznych i fizycznych właściwości osadu czynnego w różnych warunkach procesowych. Ciekawość naukowa skłaniała profesora do poszukiwania i wprowadzania nowych, niestandardowych metod badawczych. Przykładowo, w wyniku kontaktów naukowych z prof. Jerzym Gańczarczykiem z Uniwersytetu w Toronto zajął się wykorzystaniem systemów analizy obrazu do badań struktury osadu czynnego. W tym samym czasie opracował także unikalną metodykę preparowania osadu czynnego do precyzyjnych badań jego struktury wewnętrznej z wykorzystaniem technik mikrotomowych stosowanych w medycynie. W tym celu bardzo pomocna była współpraca z Zakładem Biologii Nowotworów Instytutu Onkologii w Gliwicach. – Nie jest mi znany ośrodek naukowy w Polsce, który opracował podobną metodę w zakresie inżynierii środowiska. W tamtym okresie było to bardzo nowatorskie podejście – dodaje profesor.

Metody pogłębionego utleniania w walce z zanieczyszczeniami przemysłowymi

Doświadczenie, jakie prof. Krzysztof Barbusiński od początku kariery naukowej zdobywał w zakresie nowych technologii oczyszczania ścieków, zaowocowało współpracą w roli konsultanta z wieloma instytucjami, m.in. z Głównym Instytutem Górnictwa oraz z Instytutem Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach. Z czasem zagadnienia oczyszczania ścieków komunalnych przestały jednak profesorowi wystarczać. Zaczęły

go natomiast interesować problemy oczyszczania ścieków przemysłowych – trudniejsze, a tym samym ciekawsze. Początkowo obszar zainteresowań dotyczył oczyszczania szerokiego spektrum ścieków z różnych gałęzi przemysłu metodami fizykochemicznymi i biologicznymi, np. z zastosowaniem wysokosprawnych reaktorów beztlenowych z osadem granulowanym. W późniejszym okresie zainteresowania badawcze naukowca zostały rozszerzone na problemy oczyszczania ścieków przemysłowych zawierających zanieczyszczenia toksyczne i odporne na biodegradację. W ramach tych badań profesor zajął się wykorzystaniem tzw. metod pogłębionego utleniania. – Większość stosowanych metod oczyszczania tego typu ścieków nie degraduje bezpośrednio zawartych w nich zanieczyszczeń, a jedynie „przenosi” je ze środowiska wodnego (ścieków) do innego, najczęściej w postaci osadów. Jednak jeśli mamy do czynienia z zanieczyszczeniami toksycznymi, nie rozwiązuje to całościowo problemu. W wyniku użycia metod pogłębionego utleniania powstają tzw. rodniki hydroksylowe o bardzo silnym potencjale utleniającym, degradujące toksyczne zanieczyszczenia do produktów, które już nie wykazują takiego działania. Ponadto, w przypadku zanieczyszczeń, które nie ulegają biodegradacji, możemy wstępnie zastosować metody pogłębionego utleniania, aby rozłożyć te zanieczyszczenia do prostszych związków, które są już podatne na biodegradację i mogą być następnie unieszkodliwione tańszymi metodami biologicznymi – tłumaczy naukowiec.

W ramach metod pogłębionego utleniania profesor zajął się przede wszystkim zastosowaniem tzw. odczynnika Fentona do unieszkodliwiania szerokiej gamy ścieków przemysłowych, których oczyszczenie metodami biologicznymi i fizykochemicznymi było niemożliwe bądź nieefektywne. Stosując metodę Fentona, profesor po ustaleniu odpowiednich parametrów technologicznych efektywnie oczyszczał ścieki m.in. z pestycydów, fenoli, zanieczyszczeń z przemysłu syntezy chemicznej, a także szerokiej gamy barwników. Bardzo pozytywne wyniki tych badań były podstawą do opracowania technologii ich oczyszczania w skali technicznej. Tak było w przypadku silnie stężonych i niebezpiecznych ścieków barwnych z przemysłu zapalczanego. Problem był poważny, gdyż w jednym z zakładów tej branży stosowana technologia oczyszczania nie sprawdzała się w odniesieniu do dużego ładunku zanieczyszczeń organicznych, a także do degradacji barwników stosowanych do produkcji zapalek. W efekcie zakład odprowadzał ścieki barwne do pobliskiej rzeki, degradując środowisko i budząc uzasadnione obawy mieszkańców, gdyż stosowane w produkcji m.in. barwniki azowe w większych stężeniach wykazują działania rakotwórcze. Próby zastosowania różnych technologii oczyszczania tych ścieków podej-

Foto: Marek Szum

Prof. Krzysztof Barbusiński

owane przez inne firmy kończyły się niepowodzeniem. Kiedy zwrócono się do prof. Barbusińskiego z prośbą o pomoc, sprawa wydawała się bardzo trudna do realizacji. – W rezultacie przeprowadzonych szczegółowych badań w skali laboratoryjnej i następnie technicznej udało się jednak rozwiązać problem i w 2000 roku wdrożyć opracowaną technologię na bazie odczynnika Fentona. Zgodnie z moją wiedzą obiekt ten był pierwszą tego typu oczyszczalnią w Polsce, zaprojektowaną w celu wykorzystania odczynnika Fentona do oczyszczania ścieków barwnych – wyznaje naukowiec.

Nie był to zresztą jedyny zakład przemysłowy, z którym prof. Krzysztof Barbusiński nawiązał współpracę w zakresie poprawy bądź opracowania i wdrożenia technologii oczyszczania „trudnych” ścieków. Z niezwykle bogatego doświadczenia naukowca korzystało wiele spółek z otoczenia przemysłowego, a także przedsiębiorstwa komunalne oraz instytucje naukowe.

Pozytywne doświadczenia z wykorzystaniem odczynnika Fentona do oczyszczania ścieków przemysłowych zachęciły profesora do podjęcia badań nad rozszerzeniem stosowania tej metody do intensyfikacji unieszkodliwiania osadów ściekowych w procesie tlenowej stabilizacji, a także nad opracowaniem nowych modyfikacji odczynnika Fentona. W wyniku tych badań profesor uzyskał dwa patenty na opracowane technologie, z których jeden został wdrożony.

Jak z oczyszczalni stworzyć kombinat technologiczno-energetyczny

Z każdym kolejnym rokiem pracy naukowej obszar zainteresowań badawczych prof. Barbusińskiego poszerzał się o kolejne zagadnienia. Jednym z ważniejszych jest problematyka usuwania związków azotu z odcieków po odwadnianiu przefermentowanych osadów ściekowych. – W każdej biologicznej oczyszczalni produktem ubocznym są osady ściekowe, które z uwagi na zagro-

żenie sanitarne i tendencję do generowania nieprzyjemnych zapachów (odorów) należy odpowiednio unieszkodliwiać, np. w procesie fermentacji. Przefermentowane osady poddawane są odwadnianiu, w wyniku czego powstają odcieki zawierające wysokie stężenie azotu amonowego, które są następnie zwracane do głównego ciągu technologicznego oczyszczalni. Obecnie coraz więcej oczyszczalni ma problemy z dotrzymaniem wymogów w zakresie usuwania azotu ogólnego ze ścieków, ponieważ przy ich projektowaniu nie uwzględniono dodatkowego ładunku azotu w zwracanych odciekach. Odpowiedzią na te kłopoty jest usuwanie związków azotu z odcieków, w tzw. bocznym ciągu, zanim zostaną zawrócone do głównego układu technologicznego. W tym celu na świecie coraz częściej wdrażane są innowacyjne technologie wykorzystujące specyficzne bakterie autotroficzne, prowadzące tzw. deamonifikację (proces Anammox). Wdrażanie tych technologii jest bardzo trudne, ponieważ bakterie biorące udział w procesie Anammox bardzo wolno się namnażają, przez co utrzymanie ich odpowiedniego stężenia w bioreaktorach stanowi spore wyzwanie. Obecnie na całym świecie prowadzone są intensywne prace nad usprawnieniem tych technologii – wyjaśnia naukowiec.

Prof. Barbusiński propaguje wdrażanie tych rozwiązań w Polsce. Opracował ostatnio dwie ekspertyzy dla konkretnych oczyszczalni, których eksploatacyjni zainteresowani są wdrożeniem tych technologii.

Z procesem fermentacji osadów związany jest także kolejny obszar zainteresowań badawczych prof. Krzysztofa Barbusińskiego. W efekcie fermentacji beztlenowej osadów ściekowych powstaje biogaz, który można wykorzystać energetycznie, dzięki czemu oczyszczalnie mogą w coraz większym stopniu pokrywać swoje zapotrzebowanie na ciepło oraz energię elektryczną. Dzięki intensyfikacji produkcji biogazu w procesach kofermentacji, czyli fermentacji osadów ściekowych z innymi organicznymi odpadami, a także coraz większej sprawności agregatów kogeneracyjnych coraz więcej oczyszczalni będzie w stanie w 100 proc. zabezpieczyć własne zapotrzebowanie, nie tylko na ciepło, ale i energię elektryczną. – Jedna ze śląskich oczyszczalni już 2012 roku przekroczyła 100 proc., zaś tylko w pierwszym półroczu obecnego roku wyprodukowała energię elektryczną w wysokości 150 proc. swojego zapotrzebowania. Powoli oczyszczalnie ścieków staną się więc kombinatami technologiczno-energetycznymi – opowiada naukowiec.

Profesor chce jednak pójść dalej i opracować rozwiązania dla powstania oczyszczalni zeroenergetycznej, czyli samowystarczalnej pod kątem energetycznym. W tym zakresie potrzebna jest jednak nie tylko wiedza specjalistów z zakresu inżynierii środowiska, ale także z szeroko rozumianej energetyki. Interdyscyplinarna współpraca naukowców z obu tych dziedzin może stworzyć nową jakość. – Wydaje się, że takie wyzwanie jest wręcz stworzone dla naukowców z wydziału, który obie te dziedziny nauki ma zawarte w swojej nazwie – dodaje profesor.

Niebezpieczne odcieki ze składowisk odpadów

Prof. Krzysztof Barbusiński zajmuje się również metodami oczyszczania odcieków ze składowisk odpadów. W tym zakresie wraz z zespołem odniósł niedawno niekwestionowany sukces. Pod jego kierunkiem opracowano skuteczną i akceptowalną ekonomicznie technologię oczyszczania odcieków powstających na terenie wyrobiska poeksploatacyjnego „Górka” w Trzebini, uznanego za jedno z najbardziej niebezpiecznych składowisk odpadów w Polsce. – Przez wiele lat złożono w nim około 600 tys. m³ silnie alkalicznych odpadów, a także innych różnorodnych odpadów, w tym osadów ściekowych. Z powodu braku odpowiedniego zabezpieczenia składowiska przed wodami opadowymi i źródłskowymi powstawały tam silnie toksyczne odcieki grożące katastrofą ekologiczną na dużą skalę – opowiada naukowiec. Wdrożenie opracowanej technologii zakończyło się pełnym sukcesem, dzięki czemu możliwe były dalsze działania innych wykonawców dotyczące rekultywacji całego zdegradowanego terenu. Projekt obejmujący oczyszczanie odcieków, zabezpieczenie składowiska odpadów i rekultywację terenu został w pełni zrealizowany pod koniec października.

Pożądany ekspert i doskonały organizator

Wieloletnie doświadczenie poparte licznymi sukcesami w zakresie zaawansowanych technologii oczyszczania ścieków oraz ich wdrożeń w sektorze komunalnym i przemysłowym sprawiły, że prof. Krzysztof Barbusiński cieszy się obecnie ogromnym szacunkiem w gronie specjalistów z inżynierii środowiska. Zaowocowało to wieloma propozycjami współpracy eksperckiej. Ponadto w marcu tego roku profesor został powołany przez Departament Innowacji i Przemysłu Ministerstwa Gospodarki do pełnienia funkcji eksperta w ramach Krajowych Inteligentnych Specjalizacji (KIS), gdzie zarówno naukowcy, przedsiębiorcy, jak i przedstawiciele otoczenia biznesu skupiają się na określeniu priorytetów gospodarczych w obszarze B+R+I. Profesor kieruje jedną z grup roboczych, która zajmuje się działaniami w obszarach: woda, ścieki i osady, a także inżynieria komunalna. Naukowiec został również powołany na eksperta w ramach Jednostki Weryfikującej Technologię Środowiskową, utworzonej w Instytucie Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach, która zaczyna działać w ramach pilotażowego programu unijnego Environmental Technology Verification w obszarze rozwiązań na rzecz oczyszczania ścieków i uzdatniania wody. Przedstawiony pokrótce rozwój naukowy prof. Krzysztofa Barbusińskiego pokazuje, że jest on nie tylko wysokiej klasy naukowcem, ale także posiada bardzo duże zdolności organizacyjne oraz umiejętność kierowania zespołami naukowymi i eksperckimi. Bez wątplenia cechuje go również umiejętność podejmowania trudnych i odpowiedzialnych decyzji związanych z praktycznym wdrażaniem wyników badań oraz opracowanych technologii. Profesor jest także doskonałym przykładem na to, że współpraca świata nauki z otoczeniem gospodarczym może przynieść ogromne korzyści całemu społeczeństwu.

Komisarz Elżbieta Bieńkowska odznaczona

Odznakę „Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej” wręczył Elżbiecie Bieńkowskiej rektor prof. Andrzej Karbownik podczas spotkania, do jakiego doszło w rektoracie uczelni 5 grudnia.

Agnieszka Moszczyńska

Komisarz Unii Europejskiej ds. rynku wewnętrznego, przemysłu, przedsiębiorczości i MŚP została uhonorowana odznaką „Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej” już we wrześniu. Niestety nie mogła odebrać wyróżnienia i pamiątkowej tabliczki podczas uroczystej inauguracji roku akademickiego, jak to było planowane. Okazją do nadrobienia tej zaległości było spotkanie z rektorem prof. Andrzejem Karbownikiem, do którego doszło 5 grudnia w rektoracie Politechniki Śląskiej. Rozmowa podczas spotkania dotyczyła możliwości korzystania przez szkoły wyższe z programów unijnych w najbliż-

szych latach, a także współpracy uczelni z przemysłem, w tym z małymi i średnimi przedsiębiorstwami.

Elżbieta Bieńkowska była w latach 1999-2007 dyrektorem Wydziału Rozwoju Regionalnego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego. W latach 2007-2013 pełniła funkcję ministra rozwoju regionalnego, a w latach 2013-2014 wicepremiera oraz ministra infrastruktury i rozwoju. Komisarzem Unii Europejskiej ds. rynku wewnętrznego, przemysłu, przedsiębiorczości i MŚP jest od 2014 roku.

Foto: Marek Szum

Odznakę „Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej” i pamiątkową tabliczkę komisarz Elżbieta Bieńkowska otrzymała z rąk rektora Politechniki Śląskiej prof. Andrzeja Karbownika

70 lat Wydziału Budownictwa na tle rozwoju inżynierii budowlanej

Historia Wydziału Budownictwa jest zarazem historią studiów technicznych na kierunku budownictwo, które są prowadzone na Politechnice Śląskiej od początku działalności uczelni.

Jan Ślusarek
Ireneusz Jóźwiak

Jak przypomina wprowadzenie do „Historii Wydziału Budownictwa” pod red. Wojciecha Sitki: „Studia budowlane, podobnie jak studia w zakresie trzech innych kierunków: mechaniki, elektrotechniki oraz chemii, zostały uruchomione z chwilą kreowania Politechniki Śląskiej. Pierwszą ich formą organizacyjną był Wydział Inżynieryjno-Budowlany, powołany 24 maja 1945 roku tym samym dekretem Prezydium Krajowej Rady Narodowej co macierzysta uczelnia – Politechnika Śląska”. (Gliwice 1995)

Oficjalne obchody jubileuszu 70-lecia Politechniki Śląskiej miały miejsce w dniach 21 i 22 maja 2015 roku. Natomiast kulminacyjnym elementem obchodów 70-lecia Wydziału Budownictwa była konferencja pt. „70 lat Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej na tle rozwoju inżynierii budowlanej”, która odbyła się 4 listopada w Centrum Edukacyjno-Kongresowym Politechniki Śląskiej.

Konferencję objął patronatem honorowym rektor Politechniki Śląskiej prof. Andrzej Karbownik, natomiast patronat sprawowały nad nią: Śląska Izba Budownictwa z siedzibą w Katowicach, Śląska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa oraz Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Katowicach.

Tak wspomniały jubileusz 70-lecia postanowiono uczcić w sposób szczególny. Podstawę merytoryczną konferencji stanowiła „Księga jubileuszowa”, w której możliwe stało się pokazanie historii naszego wydziału, tworzonej przez wybitne osobowości, na tle rozwoju inżynierii budowlanej. Wydawnictwo rozpoczyna informacja dotycząca funkcjonowania Wydziału Budownictwa z uwzględnieniem uwarunkowań historycznych, aktualnych problemów, jak i najbliższej przyszłości (prof. Jan Ślusarek). W dalszej części zaprezentowano osiągnięcia z zakresu konstrukcji: betonowych (prof. Włodzimierz Starosolski, prof. Adam Zybur), sprężonych

(prof. Andrzej Ajdukiewicz), murowych (prof. Jan Kubica) i metalowych (dr hab. inż. Jan Zamorowski). Przedstawiono również osiągnięcia naszych pracowników z zakresu geotechniki (prof. Maciej Gryczmański), budownictwa mostowego (prof. Jerzy Weseli) i komunikacyjnego (prof. Kazimierz Kłosek). Omówiona została tematyka dotycząca infrastruktury technicznej (doc. dr hab. inż. Barbara Kliszczewicz), materiałowej i technologicznej (prof. Jan Szwabowski), technologii i organizacji procesów budowlanych

Sala obrad w Centrum Edukacyjno-Kongresowym Politechniki Śląskiej

Prof. Jan Ślusarek, dziekan Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej

Rektor Politechniki Śląskiej prof. Andrzej Karbownik wręcza prof. Andrzejowi Ajdukiewiczowi dyplom honorowego profesora Politechniki Śląskiej

(dr inż. Andrzej Mokrosz), zabezpieczania obiektów budowlanych na terenach objętych wpływami górniczymi (prof. Leszek Szojda). Zaprezentowano również udział pracowników Wydziału Budownictwa w gremiach naukowych i organizacyjnych (dr inż. Antonina Żaba).

Do materiałów jubileuszowych dołączona została specjalnie przygotowana przez komitet organizacyjny, przy pomocy licznej rzeszy pracowników Wydziału Budownictwa, płyta CD, zatytułowana „Archiwum 70-lecia Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej”. Traktujemy ją jako zbiór otwarty i zwracamy się również do Państwa z prośbą o przekazywanie drogą mailową (jubileusz.rb@polsl.pl) materiałów, które zbierzemy i umieścimy w kolejnym wydaniu archiwum. Na płycie znajduje się również wydawnictwo „Politechnika Śląska – 70 lat tradycji”, które zostało przygotowane przez Dział Promocji Politechniki Śląskiej na jubileusz naszej uczelni.

Konferencję zaszczylicili swoją obecnością członkowie komitetu honorowego obchodów jubileuszu – absolwenci wydziału, a jednocześnie prezesi, dyrektorzy firm z szeroko rozumianego rynku budowlanego, przedstawiciele sponsorów oraz liczna rzesza absolwentów i pracowników wydziału. Gośćmi konferencji byli przedstawiciele kilkunastu uczelni technicznych z całego kraju. Konferencję rozpoczął Akademicki Zespół Muzyczny Politechniki Śląskiej pieśnią „Gaude Mater Polonia”. W tej części uroczystej konferencji, którą prowadził dziekan Wydziału Budownictwa prof. Jan Ślusarek, rektor Politechniki Śląskiej prof. Andrzej Karbownik dokonał aktu wręczenia dyplomu honorowego profesora Politechniki Śląskiej prof. Andrzejowi Ajdukiewiczowi. Prof. Andrzej Ajdukiewicz jest drugim pracownikiem w historii Wydziału Budownictwa, który został uhonorowany tym tytułem. Wcześniej, w roku 2012 tytuł ten otrzymał prof. Antoni Rosikoń. Następnie głos zabrał rektor

Jan Spychała, Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego w Katowicach

Franciszek Buszka, przewodniczący Rady Śląskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

Foto: Marek Szum

Występ Akademickiego Zespołu Muzycznego Politechniki Śląskiej

prof. Andrzej Karbownik oraz przedstawiciele patronów: Franciszek Buszka (przewodniczący Rady Śląskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa) i Jan Spychała (Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego), a także przewodniczący komitetu organizacyjnego obchodów jubileuszu. Przedstawiciele kilkunastu uczelni technicznych i instytutów z całego kraju wręczyli uroczyste adresy. Na zakończenie części uroczystej obrad wystąpił ponownie Akademicki Zespół Muzyczny z krótkim koncertem, w którego tle została przedstawiona prezentacja multimedialna ukazująca historię Wydziału Budownictwa.

Następnie w czasie dwóch sesji konferencji zostały zaprezentowane wystąpienia autorów poszczególnych rozdziałów książki jubileuszowej. W przerwach około 300 uczestników spotkania miało możliwość podyskutować

leuszowe zakończyło się w późnych godzinach wieczornych.

Komitet organizacyjny jubileuszu pracował w składzie: dr inż. Ireneusz Józwiak (przewodniczący), dr inż. Katarzyna Domagała (sekretarz), dr inż. Rafał Domagała, dr inż. Radosław Jasiński, dr inż. Radosław Kupczyk, mgr inż. Jacek Staszkiwicz oraz liczne grono studentów Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej. Osoby te są znane również z tego, że są członkami komitetu organizacyjnego konferencji „Warsztat pracy projektanta konstrukcji”, gdy organizuje je oddział PZITB w Gliwicach, a część studentów, którzy współorganizowali jubileusz, to również członkowie Komitetu Młodej Kadry.

Szczegółowe informacje o jubileuszu można znaleźć na stronie internetowej Wydziału Budownictwa.

Studenci Wydziału Budownictwa uczestniczący w pracach komitetu organizacyjnego wraz z przewodniczącym

Barbórka 2015

Zgodnie z akademicką tradycją uroczystości związane z górnictwem Barbórką odbyły się na Wydziale Górnictwa i Geologii w ostatnim tygodniu listopada. W tym roku miały szczególnie podniosły charakter ze względu na jubileusz 65-lecia wydziału.

Sergiusz Boron

Program obchodów był jak zwykle bardzo bogaty. W dniach 21 i 22 listopada odbyła się XXXII Giełda Minerałów, podczas której swoje zbiory zaprezentowało kilkudziesięciu kolekcjonerów, wystawców, hobbyistów oraz sympatyków geologii, mineralogii i paleontologii. Szczególne zainteresowanie wzbudził wykład astronoma Andrzeja Pilskiego na temat meteorytów.

W środę, 25 listopada, odbyła się kolejna edycja konferencji naukowej „Górnictwo Zrównoważonego Rozwoju 2015”. Podczas sesji plenarnej wygłoszono 7 referatów, przygotowanych przez przedstawicieli przemysłu oraz szkół wyższych, natomiast w sesji posterowej zaprezentowano 48 prac.

W czwartek, 26 listopada, Stowarzyszenie Wychowanków Wydziału Górnictwa i Geologii wraz z władzami wydziału zorganizowało powtórny immatrykulację absolwentów po 50 latach od rozpoczęcia studiów. Uroczystość, w trakcie której 45 absolwentom wręczono pamiątkowe indeksy, poprowadził dziekan Wydziału Górnictwa i Geologii prof. Marian Dolipski, a wykład pt. „Węgiel gwarantem bezpieczeństwa energetycznego Polski” wygłosił prof. Jan Szlązak.

Bezpośrednio po immatrykulacji w Instytucie Eksploatacji Złóż odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej poświęconej prof. Andrzejowi Fryczowi, wieloletniemu nauczycielowi akademickiemu Wydziału Górnictwa i Geologii, twórcy Szkoły Aerologii Górniczej, wybitnemu specjalście z zakresu wentylacji i klimatyzacji oraz zwalczania pożarów podziemnych w kopalniach węgla kamiennego i rud miedzi.

Główne uroczystości barbórkowe odbyły się w piątek, 27 listopada. O godz. 9.00 w kościele pw. św. Michała Archaniola odprawiona została uroczysta msza św. w intencji studentów, absolwentów i pracowników wydziału, której przewodniczył ordynariusz diecezji gliwickiej ks. bp prof. Jan Kopiec.

O godzinie 15.00 rozpoczęła się uroczystość wręczenia indeksów studentom I roku studiów stacjonarnych, a w tym samym czasie w holu budynku wydziału, w obecności licznie zgromadzonej publiczności, koncertowała orkiestra dęta KWK „Sośnica”.

Uroczystą akademię w auli głównej poprowadził dziekan Wydziału Górnictwa i Geologii prof. Marian Dolipski. W akademii, która rozpoczęła się o godz. 16, oprócz studentów i pracowników naszego wydziału udział wzięli zaproszeni goście. Uroczystość barbórkową zaszczylicili swoją obecnością: rektor Politechniki Śląskiej prof. Andrzej Karbownik wraz z Senatem uczelni, rektor Akademii Górniczo-Hutniczej prof. Tadeusz Słomka, senator RP prof. Krystian Probiez, prorektor Uniwersytetu Śląskiego prof. Andrzej Kowalczyk, dziekan Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii AGH prof. Piotr Czaja, dziekan Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego prof. Adam Idziak oraz prezes Wyższego Urzędu Górniczego Mirosław Koziura. W akademii uczestniczyli też goście

Foto: Marek Szum

Uroczysta akademii barbórkowa odbyła się tradycyjnie w auli głównej Wydziału Górnictwa i Geologii

z zagranicy, w tym delegacja z Technische Fachhochschule Georg Agricola w Bochum z prof. Frankiem Otto, prof. Norbert Volkman z Technische Universität Bergakademie z Freiberga, prof. Jože Kortnik z Uniwersytetu w Ljublanie w Słowenii oraz delegacja z Wysokiej Szkoły Bańskiej z Ostrawy.

Obecni byli także dyrektorzy instytutów naukowych: dyrektor Głównego Instytutu Górniczego prof. Stanisław Prusek, dyrektor Instytutu Techniki Górniczej KOMAG dr inż. Małgorzata Malec, dyrektor Instytutu Techniki Innowacyjnych EMAG prof. Stanisław Trenczek, przedstawiciele spółek węglowych, dyrektorzy kopalń węgla kamiennego i brunatnego oraz innych zakładów górniczych, a także fabryk produkujących i remontujących maszyny i urządzenia górnicze.

Dziekan wydziału prof. Marian Dolipski w swoim wystąpieniu wskazał na znaczącą rolę górnictwa w rozwoju gospodarczym świata. Zwrócił uwagę na znaczenie surowców energetycznych dla bezpieczeństwa energetycznego kraju oraz konieczność przeprowadzenia reform, zwłaszcza w sektorze górnictwa węgla kamiennego. Podkreślił rosnące znaczenie górnictwa surowców metalicznych, chemicznych, skalnych i wodnych w gospodarce europejskiej i światowej. Poruszył również problem zmian klimatycznych, wskazując na cykliczność tego procesu.

Następnie głos zabrał rektor Politechniki Śląskiej prof. Andrzej Karbownik, który złożył w imieniu władz uczelni życzenia wszelkiej pomyślności i górniczego szczęścia pracownikom i studentom wydziału oraz całej górniczej braci.

Foto: Marek Szum

Nowi honorowi profesorowie Politechniki Śląskiej:
Franciszek Plewa i Marian Turek

Foto: Marek Szum

Tradycyjny skok przez skórę

Rektor Akademii Górniczo-Hutniczej prof. Tadeusz Słomka przypomniał rolę tej uczelni w utworzeniu Wydziału Górniczego i Geologii w 1950 r. oraz podkreślił więzy łączące nasze uczelnie do dnia dzisiejszego. Życzenia pracownikom i studentom wydziału złożył również prezes Wyższego Urzędu Górniczego Mirosław Koziura.

W dalszej części akademii odbyła się uroczystość wręczenia tytułów honorowego profesora Politechniki Śląskiej nadanych przez Senat naszej uczelni. Godności te otrzymali prof. Franciszek Plewa – za wybitny wkład w rozwój podziemnych technologii górniczych z wykorzystaniem odpadów przemysłowych oraz promocję Wydziału Górniczego i Geologii Politechniki Śląskiej, a także prof. Marian Turek – uhonorowany za wybitne osiągnięcia w rozwoju nauk górniczych i nauk o zarządzaniu oraz wspomaganie współpracy nauki i praktyki górniczej. Aktu wręczenia tytułów honorowego profesora dokonał rektor Politechniki Śląskiej prof. Andrzej Karbownik w asyście dziekana prof. Mariana Dolipskiego.

Następnie odbyło się wręczenie odznak honorowych Zasłużonego dla Bezpieczeństwa w Górnictwie, które otrzymali prof. Jan Szlązak oraz prof. Jan Palarski. Odznaki honorowe Zasłużony dla Polskiej Geologii otrzymali: dr inż. Marian Gorol, dr inż. Joanna Komorek i dr inż. Ewa Krzeszowska, natomiast odznakę honorową „Za Zasługi dla Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej” otrzymał prof. Krzysztof Labus. Zasłużonym pracownikom wydziału zostały również nadane stopnie górnicze.

Uroczystości barbórkowe są także okazją do wyróżnienia najlepszych studentów i absolwentów wydziału. Przechodnią szpadę górniczą dla najlepszej grupy dziekańskiej odebrali przedstawiciele grupy pierwszego roku studiów II stopnia specjalności technika i organizacja bezpieczeństwa i higieny pracy. W dorocznym konkursie Stowarzyszenia Wychowanków Wydziału Górniczego i Geologii nagrodami i wyróżnieniami uhonorowano autorów najbardziej użytecznych dla przemysłu prac dyplomowych.

Oficjalną część akademii zakończyło uroczyste przyjęcie studentów pierwszego roku do stanu górniczego. Promotorami „skoku przez skórę” byli prof. Franciszek Plewa oraz prezes Stowarzyszenia Wychowanków Wydziału Górnicztwa i Geologii mgr inż. Marek Uszko. Reżyserem tego widowiska był, już po raz 51., dr inż. Lucjusz Anders. Oprawę muzyczną uroczystości zapew-

nił Akademicki Chór Politechniki Śląskiej, a na zakończenie akademii program artystyczny przedstawił Akademicki Zespół Tańca Politechniki Śląskiej „Dąbrowiaczy”. Po zakończeniu oficjalnych uroczystości w sali Rady Wydziału goście składali gratulacje i życzenia na ręce dziekana wydziału.

Przemówienie rektora Politechniki Śląskiej prof. Andrzeja Karbownika podczas akademii barbórkowej

**Panie Dziekanie, Magnificencjo Rektorze,
Dostojny Senatorze, Szanowny Panie Prezesie,
Drodzy Pracownicy i Studenci
Wydziału Górnicztwa i Geologii,
Szanowni Goście,**

co roku czwartego grudnia całe polskie górnictwo obchodzi swoje święto – tradycyjną Barbórkę. Pracownicy Wydziału Górnicztwa i Geologii naszej uczelni oraz studenci, jako młodzi adeptci nauki i sztuki górniczej, uczestniczą w tym święcie. Dzisiejsza uroczysta akademii barbórkowa oraz biesiada piwna są tego wyrazem.

Z okazji górniczego święta w imieniu władz uczelni pragnę złożyć pracownikom wydziału serdeczne życzenia wszelkiej pomyślności oraz życzę im, aby praca dydaktyczna i naukowa sprawiała im satysfakcję zawodową i dawała zadowolenie z faktu, że ich praca służy polskiemu górnictwu.

Studentom Wydziału Górnicztwa i Geologii życzę satysfakcji z podjęcia studiów na tym wydziale, których ukończenie pozwoli w przyszłości na podjęcie trudnej i odpowiedzialnej pracy w kopalniach. Życzę Wam również abyście w trakcie swojej studenckiej przygody rozsądnie dzielili swój czas pomiędzy studia i zgłębianie wiedzy górniczej oraz swój rozwój kulturalny i sportowy. Nasza uczelnia stwarza dobre warunki rozwoju studentom w tym zakresie. Studenci pierwszego roku tradycyjnym „skokiem przez skórę” zostaną dziś symbolicznie przyjęci do górniczej rodziny i tym samym rozpoczną „górnicy rozdział” w swoim życiu.

W ramach dzisiejszych uroczystości barbórkowych wyróżniamy tytułem profesora honorowego Politechniki Śląskiej dwóch profesorów naszej uczelni: prof. Franciszka Plewę z Wydziału Górnicztwa i Geologii oraz prof. Mariana Turka z Wydziału Organizacji i Zarządzania. Akt ten będzie stanowił wyraz uznania dla działalności dydaktycznej i naukowej obydwu profesorów.

Profesor Franciszek Plewa pełni funkcję dyrektora Instytutu Eksploatacji Złóż na Wydziale Górnicztwa i Geologii. Jest to wybitny specjalista w zakresie zagospodarowania w podziemiach kopalń węgla kamiennego odpadów powęglowych, pohnicznych i z elektrowni.

Foto: Marek Szum

**Prof. Andrzej Karbownik
rektor Politechniki Śląskiej**

Profesor Marian Turek pełni funkcję dyrektora Instytutu Ekonomii i Informatyki na Wydziale Organizacji i Zarządzania oraz dziekana tego wydziału. Jest to wybitny specjalista w zakresie szeroko rozumianych technologii górniczych oraz w zakresie restrukturyzacji górnictwa. Obydwaj wyróżniani dziś profesorowie wnoszą swoją wiedzę i doświadczenie w proces kształcenia studentów – każdy na swoim wydziale. Ponadto ich wiedza i doświadczenie służą również sprawie efektywnej działalności i naprawy polskiego górnictwa węgla kamiennego.

Biorąc pod uwagę pracę na uczelni obydwu profesorów jako nauczycieli akademickich i ich działalność na rzecz polskiego górnictwa węgla kamiennego, uważam, że w pełni zasługują na miano profesora honorowego naszej uczelni.

Panowie profesorowie, chciałbym serdecznie pogratulować Panom tego wyróżnienia i złożyć życzenia wszelkiej pomyślności, dobrego zdrowia i służenia jeszcze przez długie lata swoją wiedzą i doświadczeniem naszym studentom. Życzę Panom dalszych sukcesów w pracy zawodowej.

Dziękuję Państwu za uwagę.

Odślonięto tablicę ku pamięci prof. Andrzeja Frycza

W ramach tegorocznych obchodów barbórkowych na Wydziale Górnictwa i Geologii postanowiono uczcić pamięć prof. Andrzeja Frycza. Uroczystość odsłonięcia tablicy ku czci profesora odbyła się 26 listopada w Instytucie Eksploatacji Złóż.

Katarzyna Wojtachnio

Uroczystość poprowadził dyrektor Instytutu Eksploatacji Złóż prof. Franciszek Plewa. Wzięło w niej udział wielu znamienitych gości, w tym przede wszystkim rodzina prof. Andrzeja Frycza, a także jego wychowankowie, licznie zgromadzeni pracownicy Wydziału Górnictwa i Geologii na czele z dziekanem prof. Marianem Dolipskim oraz rektor Politechniki Śląskiej prof. Andrzej Karbownik.

Sylwetkę wybitnego naukowca przedstawił prof. Józef Sułkowski. Zaprezentował w niej niezwykle bogaty dorobek naukowy prof. Andrzeja Frycza, a także jego zasługi dla Wydziału Górnictwa i Geologii. – Działalność naukowa profesora skupiała się wokół zagadnień wentylacji kopalń, zwalczania zagrożeń metanowych, cieplnych oraz pożarowych. Dominującym zagadnieniem była jednak klimatyzacja kopalń. Jako pierwszy w Polsce wykazał on, że w przyszłości może to być poważny problem naszego górnictwa, zarówno węglowego, jak i rud miedzi. Udowadniał to na podstawie porównania warunków górniczo-geologicznych w różnych krajach eksploatujących złoża na większej głębokości – opowiadał profesor.

Prof. Andrzej Frycz, poza tym, że był wybitnym naukowcem, piastował również wiele funkcji organizacyjnych, m.in. pełnił obowiązki dyrektora Instytutu Techniki Eksploatacji Złóż, kierował Katedrą Aerologii Górniczej, był także przewodniczącym Zespołu Dydaktyczno-Naukowego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Ścisłe współpracował również z wieloma jednostkami naukowo-badawczymi i innymi uczelniami, m.in. z Głównym Instytutem Górnictwa, Akademią Górniczo-Hutniczą w Krakowie, Instytutem Mechaniki Górotworu PAN i Politechniką Wrocławską.

Profesor był także cenionym nauczycielem akademickim. Wypromował ponad 180 magistrów inżynierów,

Pamiętkową tablicę ku czci prof. Andrzeja Frycza odsłonił rektor Politechniki Śląskiej prof. Andrzej Karbownik

nierów, 14 doktorów i 3 doktorów habilitowanych. Jest autorem lub współautorem około 170 publikacji.

Pamiętkową tablicę ku czci prof. Andrzeja Frycza odsłonił rektor Politechniki Śląskiej prof. Andrzej Karbownik. Została ona wyeksponowana na korytarzu Instytutu Eksploatacji Złóż na Wydziale Górnictwa i Geologii.

Czarny Diament dla prof. Franciszka Plewy

Czarne Diamenty, czyli nagrody Izby Przemysłowo-Handlowej Rybnickiego Okręgu Przemysłowego dla osób i instytucji szczególnie zasłużonych dla regionu, zostały wręczone podczas uroczystej gali, jaka odbyła się w Teatrze Ziemi Rybnickiej 20 listopada. Wśród uhonorowanych znalazł się prof. Franciszek Plewa z Wydziału Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej.

Agnieszka Moszczyńska

Izba Przemysłowo-Handlowa Rybnickiego Okręgu Przemysłowego przyznaje Czarne Diamenty od 1999 roku. Ich celem jest uhonorowanie osób i przedsiębiorstw lub instytucji publicznych szczególnie zasłużonych dla regionu. W kapitule nagrody zasiadają uznane autorytety życia gospodarczego i publicznego z całego regionu.

W tegorocznej edycji nagrody Izba przyznała dziewięć nagród, w tym cztery specjalne. Wyróżnienia otrzymały m.in. osoby i firmy związane z górnictwem. Jednym z laureatów nagrody specjalnej został prof. Franciszek Plewa, dyrektor Instytutu Eksploatacji Złóż Wydziału Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej. Laudację poprzedzającą wręczenie statuetki Czarnego Diamentu wygłosił rektor Politechniki Śląskiej prof. Andrzej Karbownik. W tej samej kategorii wyróżnienia otrzymali Fundacja Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej w Jastrzębiu-Zdroju i jej prezes Edward Herban, dyrektorka Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Rybniku Grażyna Szweda oraz prof. Józef Dubiński z Głównego Instytutu Górnictwa, którego dorobek – podobnie jak w przypadku prof. Plewy – przybliżył rektor Politechniki Śląskiej.

Foto: Zenon Keller

Statuetkę Czarnego Diamentu wręczył prof. Franciszkowi Plewie rektor prof. Andrzej Karbownik, który wygłosił również laudację

Foto: Zenon Keller

Tegorocznici laureaci Czarnych Diamentów

Obecność Politechniki Śląskiej w sieci REM

Międzynarodowa sieć Research and Education in Mechatronics (REM) została zawiązana w 1999 roku z inicjatywy rektora Uniwersytetu w Bochum prof. Reiner Dudziaka i skupia ponad 100 uczelni oraz centrów badawczych z 20 różnych krajów. Jedną z najistotniejszych form jej aktywności są coroczne konferencje „Workshop on Research and Education in Mechatronics”, będące międzynarodową platformą wymiany wiedzy naukowej oraz doświadczeń dydaktycznych naukowców z Europy, Bliskiego i Dalekiego Wschodu oraz Afryki. Tegoroczna konferencja odbyła się w listopadzie.

Grzegorz Kłapyta, Tomasz Trawiński

Trwale związki Politechniki Śląskiej z siecią REM datują się od 2001 roku, kiedy to w warsztacie organizowanym przez Uniwersytet w Kilonii (Niemcy) wzięli udział pracownicy Wydziału Elektrycznego (prof. K. Kluszczyński, dr hab. D. Spalek, dr T. Trawiński i dr D. Krawczyk) oraz Wydziału Mechanicznego Technologicznego (prof. J. Świder), prezentując referaty związane z początkami rozwoju mechatroniki na naszej uczelni.

W przerwie konferencji – prof. Krzysztof Kluszczyński (honorowy prezydent REM) i prof. Rolf Biesenbach (przewodniczący konferencji i dziekan Wydziału Elektrycznego Uniwersytetu w Bochum)

Konsekwencją dużej aktywności i zaangażowania naukowców z Politechniki Śląskiej w rozwój sieci REM było powierzenie organizacji IV warsztatu REM w 2004 roku prof. Krzysztofowi Kluszczyńskiemu. To niezwykle udane spotkanie naukowe, przygotowane wspólnie przez Politechnikę Śląską w Gliwicach i Politechnikę Świętokrzyską w Kielcach, przyczyniło się do znacznego poszerzenia zakresu tematycznego konferencji, jak też do rozszerzania kręgu uczestników m.in. o przedstawicieli uczelni z Australii. Bogaty program naukowy owej konferencji, wysoki poziom zaprezentowanych wówczas prac oraz urozmaicony program kulturalny i krajoznawczy sprawił, że konferencja ta, organizowana 11 lat temu, jest wspomniana przez jej uczestników po dzień dzisiejszy. Kolejne edycje konferencji miały miejsce w Danii, Francji, Szwecji, Estonii, we Włoszech, Wielkiej Brytanii, Czechach, Turcji, Austrii i Egipcie.

Skutkiem zacieśniającej się współpracy ośrodków akademickich działających w ramach sieci REM stało się przystąpienie Katedry Mechatroniki na Wydziale Elektrycznym do realizacji dwóch międzynarodowych programów Unii Europejskiej TEMPUS-MEDA: Development of an industry-linked Mechatronics Program

with Training of Trainers (DIMPToT, 2007-2010) i Development of Joint International Master Degree and Lifelong Learning Framework in Mechatronics (JIM2L, 2011-2014). Innym efektem współpracy było wspólne opracowanie przez autorów z Polski, Niemiec i Wielkiej Brytanii dwóch międzynarodowych podręczników akademickich: „Mechatronics Introductory Course” oraz „Mechatronics Engineering Workshops”, wydanych przez Deutsche Gesellschaft für Mechatronik e.V.

W dniach 16-20 listopada 2015 roku w Niemczech miała miejsce szesnasta już edycja konferencji „Research and Education in Mechatronics”. W konferencji tej, obok reprezentantów 20 innych krajów, wzięli szeroki udział pracownicy Katedry Mechatroniki z Wydziału Elektrycznego, prezentując 6 referatów zawartych w następujących sesjach tematycznych: Industrial Applications, Communication, Sensors and Actuators, Robotics, Control and Mechatronics Systems.

Z dużym zainteresowaniem przyjęte zostały referaty prezentujące unikalne prototypy urządzeń mechatronicznych, zaprojektowanych i zbudowanych w Katedrze Mechatroniki: hybrydową wyrzutnię elektromagnetyczną ze wspomaganiami pneumatycznym oraz sprzęgło magnetoreologiczne o regulowanej wartości poślizgu. Szczególną ciekawość wzbudził referat przygotowany przez ucznia III Liceum Ogólnokształcącego im. L. Szenwalda w Dąbrowie Górniczej Kamila Świątka (pod opieką doktorów Grzegorza Kłapyty i Marka Kciuka) pt. „Design and prototype of fuse activated

by SMA wire”, który powstał w ramach Uniwersytetu Młodych Wynalazców – programu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, przyznanego Katedrze Mechatroniki w 2015 roku na drodze konkursowej.

Konferencja, której organizatorem powtórnie po 16 latach był Uniwersytet w Bochum, odbywała się w niezwykłym miejscu – w centrum dziennikarskim stadionu sportowego i dedykowana była osobie prof. Reinera Dudziaka (wieloletniego rektora uczelni, inicjatora konferencji oraz twórcy pierwszego programu kształcenia z zakresu mechatroniki w Niemczech), który w tym roku odchodzi na emeryturę. Przez wszystkie te lata prof. Dudziak pełnił funkcję honorowego prezydenta REM. Miło nam poinformować, że na jego następcę został wybrany profesor Krzysztof Kluszczyński, kierownik Katedry Mechatroniki na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej. Wybór ten honoruje wieloletnią aktywność i szerokie zaangażowanie Politechniki Śląskiej w działalność międzynarodowej sieci REM oraz w liczne przedsięwzięcia na rzecz integracji międzynarodowego środowiska mechatroników, nie tylko w Europie, ale również w krajach Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej.

Kolejne edycje konferencji będą miały miejsce we Francji, Niemczech, na Ukrainie – na Politechnice Lwowskiej oraz w 2020 roku w Polsce – na Politechnice Śląskiej.

Wspólne zdjęcie uczestników konferencji REM na stadionie w Bochum

Wielkie inwestycje publiczne w miastach aglomeracji

„Wielkie inwestycje publiczne w miastach aglomeracji” to hasło drugiej konferencji z cyklu Region – Miasto – Wieś, zorganizowanej w październiku przez Katedrę Urbanistyki i Planowania Przestrzennego Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej.

Agata Twardoch

Konferencje z cyklu RMW mają charakter interdyscyplinarny. Kierowane są do reprezentantów różnych dyscyplin nauki i działalności praktycznej: architektury i urbanistyki, planowania przestrzennego, socjologii, ekonomii, nauk o ziemi, a także urzędników, polityków, projektantów, planistów i innych osób zainteresowanych problematyką kształtowania przestrzeni.

Pierwsza edycja konferencji odbyła się pod hasłem „Mieszkać w mieście” jesienią 2014 roku, druga pod hasłem: „Wielkie inwestycje publiczne w miastach aglomeracji” w dniach 28-29 października w nowym budynku Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej. Wysoka frekwencja i dobra ocena dwóch pierwszych edycji konferencji każą przypuszczać, że wydarzenie wejdzie na stałe do programu jesiennych imprez na wydziale.

Tytuł tegorocznego spotkania wybrany został z myślą o potrzebie dyskusji nad powstającymi w Polsce inwestycjami oraz nad ich wpływem na rozwój miast i aglomeracji. Przed uczestnikami postawione zostały pytania badawcze:

- Jak miasta współpracują w planowaniu i realizacji inwestycji służących całej aglomeracji?
- Jak miasta kształtują przestrzeń publiczną o znaczeniu ponadlokalnym?
- Czy wielkie inwestycje służą wzmocnieniu tożsamości regionalnej?
- Jak są rozmieszczone wielkie inwestycje w skali aglomeracji?
- Jaka jest architektura wielkich inwestycji publicznych?
- Jaką rolę odgrywają takie inwestycje w procesie metropolizacji?
- Kto płaci za wielkie inwestycje publiczne w aglomeracjach?

Kwestie te wydają się szczególnie ważne z punktu widzenia znajdującej się w fazie istotnych przemian aglomeracji górnośląskiej, jednej z wielkich europejskich konurbacji przemysłowych. Na Śląsku obserwujemy podejmowanie kolejnych prób współpracy pomiędzy miastami, jednocześnie powszechne są przykłady rozpraszania sił i środków na realizację konkurencyjnych inicjatyw. Powstają znakomite obiekty kultury o znaczeniu ponadregionalnym a jednocześnie nierozwiązane pozostają problemy masowej regionalnej komunikacji publicznej. Wiele miast konurbacji buduje nowe stadiony piłkarskie, a z drugiej strony od kilkunastu lat region nie potrafi zakończyć przebudowy centralnie położonego Stadionu Śląskiego. Te paradoksy świadczą o tym, że być może prowadzenie wielkich inwestycji w aglomeracjach wielośrodkowych wymaga stosowania nowych instrumentów planistycznych.

Dr inż. arch. Krzysztof Kwiatkowski z Politechniki Krakowskiej podczas wystąpienia w trakcie sesji posterowo-dyskusyjnej

Foto: Agata Twardoch

Aktualność postawionego tematu, nie tylko z punktu widzenia konurbacji górnośląskiej, potwierdziła obecność w Gliwicach ponad 50 naukowców z całej Polski oraz gości z Niemiec i Portugalii. Oprócz architektów, zarówno akademików, jak i praktyków, w Gliwicach pojawili się socjologowie i geografowie.

Konferencję rozpoczęło wystąpienie prof. Christiana Zoepla z Uniwersytetu Technicznego w Dortmundzie, podczas którego zaprezentował on wybrane inwestycje z okręgu Ruhry (m.in. Emscher, Ruhrtrienale, Innovation City). Prof. Julia Lourenco z Uniwersytetu w Minho w Portugalii pokazała ocenę lisbońskich terenów Expo 17 lat po zamknięciu targów. Dr Izabela Mironowicz z Politechniki Wrocławskiej, dr Agnieszka Bugno-Janik wraz z dr. Markiem Janikiem z Politechniki Śląskiej oraz prof. Piotr Lorens z Politechniki Gdańskiej w swoich wystąpieniach podnieśli kwestię zagrożeń: przestrzennych, społecznych i finansowych, jakie niosą ze sobą źle zaplanowane wielkie inwestycje. Poruszane były także tematy związane z komunikacją (np. dotyczące systemu jeźdź i parkuj we Wrocławiu – w wystąpieniu prof. Masztalskiego i dr. Michalskiego z Wrocławia, czy nowych stacji Pomorskiej Kolei Metropolitalnej – w wystąpieniu dr Rembarz). Rozmawiano również o infrastrukturze miejskiej (w tym temacie dr Wórczeczka zaprezentował potencjał hybrydowych spalarni śmieci, a prof. Martyniuk-Pęczek podniosła istotę miejskiego oświetlenia). Podsumowanie omawianych zagadnień zostanie opublikowane w monografii, której wydanie planowane jest pod koniec 2016 roku.

Konferencji towarzyszyły dwie wystawy: „Projekty dla regionu”, na której zaprezentowano prace studialne, projekty i ekspertyzy wykonane w katedrze Urbanistyki i Planowania Przestrzennego Wydziału Architektury w latach 2005-2012 oraz posterowa wystawa wybranych zagadnień poruszanych na konferencji.

Na zakończenie drugiego dnia obrad odbyła się wycieczka po najbardziej charakterystycznych wielkich inwestycjach regionu. Uczestnicy pod przewodnictwem dr. inż. arch. Tomasza Bradeckiego (autora koncepcji przebudowy ul. Akademickiej), przeszli zmodernizowaną ulicą Akademicką pod budynek Wydziału Architektury, skąd pojechali kolejno do hali Gliwice, Nowych Gliwic oraz do strefy kultury w Katowicach.

Przyszłoroczne spotkanie z cyklu RMW, pod hasłem „Na wsi czyli gdzie? – architektura, środowisko, społeczeństwo i ekonomia współczesnej wsi, odbędzie się w dniach 20-21 października 2016 r.

Foto: Agata Twardoch

Uczestnicy sesji plenarnej podczas pierwszego dnia konferencji

Foto: Agata Twardoch

Sesja posterowo-dyskusyjna. Na pierwszym planie prowadzący sesję dr hab. inż. arch. Michał Stangel

Foto: Agata Twardoch

Sesja posterowo-dyskusyjna. Występuje mgr inż. arch. Magdalena Ociepka-Miśkowiec

Foto: Detlev Müller, Bergakademie Freiberg

Główne uroczystości jubileuszowe odbyły się w kościele pw. św. Mikołaja we Freibergu

250 lat historii...

Rozmowa z Rudolfem Kawallą, profesorem Uniwersytetu Technicznego Bergakademie we Freibergu, obchodzącego w tym roku jubileusz 250-lecia działalności.

Uniwersytet Techniczny Bergakademie Freiberg obchodzi właśnie jubileusz 250-lecia. Jaka jest historia tej najstarszej uczelni górniczej na świecie?

Uniwersytet Techniczny Bergakademie Freiberg został założony 21 listopada 1765 roku. Po zniszczeniach wojny siedmioletniej dla ożywienia kraju był promowany wzrost wiedzy na temat produkcji, rozwoju i przetwarzania surowców na bazie rud srebra. To dzięki wysokiej jakości nauczania i badań naukowych oraz innowacyjnemu połączeniu teorii i praktyki, placówka we Freibergu szybko uzyskała reputację wiodącej intuicji naukowo-edukacyjnej w dziedzinie górnictwa oraz hutnictwa.

Jak to się stało, że Pan Profesor – gliwiczаниn i absolwent Politechniki Śląskiej – związał się właśnie z tą uczelnią?

Od 1983 pracowałem w Ośrodku Naukowo-Badawczym Thyssen Stahl AG, w którym przejąłem funkcję kierownika działu modelowania materiałów i procesów. W ramach konkursu zgłosiłem swoją kandydaturę na profesurę w Instytucie Przeróbki Plastycznej Uniwersytetu

Technicznego Bergakademie Freiberg. Moje zgłoszenie zostało rozpatrzone pozytywnie, na co miało wpływ między innymi moje wykształcenie na Politechnice Śląskiej.

Jaka jest historia współpracy Uniwersytetu Technicznego we Freibergu z Politechniką Śląską, której był Pan Profesor inicjatorem?

Aktywna współpraca została zapoczątkowana jeszcze podczas pracy w Zakładzie Naukowo-Badawczym Thyssen Stahl AG. Została zainicjowana w 1990 roku. W ramach nawiązanej współpracy zorganizowane zostało kolokwium pt. „Symulacja i modelowanie procesów przeróbki plastycznej na gorąco” oraz wymiana pracowników w celu zapoznania się z aparaturą badawczą zakładu badawczego i nowoczesnymi liniami produkcyjnymi: walcownią blach gorąco- i zimnowalcowanych Thyssen Stahl AG oraz laboratoriami badawczymi Wydziału Inżynierii Materiałowej i Metalurgii. Efektem wizyty była wymiana doświadczeń w zakresie zastosowania komputerowych programów do symulacji procesów walcowania i kucia. Opracowany został i sprawnie zrealizowany program współpracy w zakresie badań technologicznej plastyczności nowoczesnych materiałów dla

przemysłu motoryzacyjnego. Po objęciu przeze mnie funkcji dyrektora Instytutu Przeróbki Plastycznej TU Bergakademie we Freibergu w 1999 roku współpraca została zintensyfikowana i uległa rozszerzeniu na wiele dalszych wydziałów i katedr Politechniki Śląskiej. W roku 2000 została podpisana we Freibergu przez rektora Politechniki Śląskiej oraz rektora TU Bergakademie Freiberg umowa o współpracy.

Jak współpraca ta dotychczas przebiegała, zarówno w zakresie naukowym, jak i dydaktycznym, i jakie są perspektywy jej dalszego rozwoju?

Dotychczasowa współpraca przebiegała bardzo dobrze. Do tej pory przyjechało na naszą uczelnię 27 studentów z Politechniki Śląskiej. Są to osoby, które zgłosiły się do programu o podwójnym dyplomowaniu. Organizowane są również wycieczki, dzięki którym studenci z Politechniki Śląskiej mogą wziąć udział w przykładowych wykładach oraz zapoznać się z kampusem. Na płaszczyźnie naukowej nasza współpraca jest również bardzo intensywna. Realizowane są wspólne projekty, których podsumowaniem są zazwyczaj wspólne publikacje. Organizowane są również wykłady naukowców z uczelni partnerskich zarówno w Uniwersytecie Technicznym Bergakademie Freiberg, jak i na Politechnice Śląskiej. Aktualnie realizowane są dwa doktoraty w ramach umowy pomiędzy Uniwersytetem Technicznym Bergakademie Freiberg a Politechniką Śląską.

Jakie są, zdaniem Pana Profesora, podstawowe różnice między szkolnictwem wyższym w Polsce i Niemczech? Co moglibyśmy wykorzystać ze znanych Panu rozwiązań?

Szkolnictwo wyższe w Polsce i w Niemczech jest już bardzo do siebie zbliżone. Na Uniwersytecie Technicznym Bergakademie Freiberg bardzo duży nacisk jest kładziony na zastosowanie czy też aplikację technologii i nowych rozwiązań. Cechą szczególną kierunków technicznych jest to, że ich studenci są zaangażowani w projekty przemysłowe, co pozwala im na semestralną praktykę i opracowanie problematyki oraz odpowiednich rozwiązań bezpośrednio u partnera przemysłowego.

Wywiad przeprowadził Paweł Doś

Prof. Rudolf Kawalla

Prof. Rudolf Kawalla pochodzi z Gliwic, jest absolwentem Wydziału Metalurgicznego Politechniki Śląskiej. W roku 1981 wyjechał na stałe do Niemiec, gdzie prowadzi aktywną działalność naukową i dydaktyczną, uzyskując kolejne stopnie kariery naukowej. Przez wiele lat ściśle pracował w przemyśle, a od 1999 roku jest dyrektorem Instytutu Przeróbki Plastycznej Uniwersytetu

Technicznego Bergakademie Freiberg. Z inicjatywy prof. Kawalla w 2000 roku została podpisana umowa o współpracy pomiędzy Uniwersytetem Technicznym Bergakademie we Freibergu i Politechniką Śląską, a w roku 2001 umowa o nadawaniu podwójnego dyplomu dla specjalności: przeróbka plastyczna, tworzywa metaliczne oraz tworzywa ceramiczne. W grudniu 2003 roku w instytucie kierowanym przez prof. Kawallę odbyły się pierwsze obrony prac dyplomowych studentów Wydziału Inżynierii Materiałowej i Metalurgii naszej uczelni. W 2007 roku została podpisana umowa o podwójnych doktoratach, której inicjatorem był również prof. Kawalla. Dzięki współpracy prowadzone są także cyklicznie wymienne wykłady najbardziej cenionych nauczycieli akademickich obydwu uczelni. Prof. Kawalla został powołany przez Prezydenta RP na profesora nauk technicznych w roku 2013.

Foto: Eckardt Mildner, Bergakademie Freiberg

Z okazji jubileuszu przez Freiberg przeszła wielotysięczna parada górnicza

Jedną z pierwszych inwestycji w Królewskiej Hucie była budowa ratusza. Zbudowany z wielkim rozmachem budynek został przebudowany w XX wieku i zupełnie zatracił swój pierwotny charakter

„Królewskie” korzenie Chorzowa

Chorzów to jedno z niewielu polskich miast, które może świętować dwie rocznice powstania – prawie 760 i 150 lat temu. Jak to możliwe? Wieś Chorzów, od której miejscowość wzięła swoją nazwę, ma rodowód średnio-wieczny, jednak załążkiem tego miasta była przemysłowa osada zwana tak samo jak zakład, wokół którego powstała, czyli Królewska Huta. Historia powstania obu miejsc jest więc dla chorzowian równie ważna.

Katarzyna Wojtachnio

Pierwsza oficjalna wzmianka potwierdzająca istnienie wsi o nazwie Chorzów pochodzi z 1257 roku. Jest to akt lokacyjny księcia opolskiego Władysława, w którym nadał on zakonowi Bożogrobców prawo do odbudowy i osiedlenia zniszczonej przez tatarów wioski. Wynika z tego, że wieś istniała już wcześniej, lecz z powodu braku wcześniejszych dokumentów to właśnie ta data jest uznawana za oficjalne powstanie Chorzowa.

Jednak powstanie i rozwój tego górnośląskiego miasta są przede wszystkim ściśle związane najpierw z osadą, a później z miastem Königshütte, czyli Królewska Huta,

które uzyskało prawa miejskie w 1868 roku. Nazwa Chorzów została nadana miastu dopiero w 1934 roku wraz z przyłączeniem wsi o tej nazwie do jednej z największych już wtedy śląskich miejscowości. Faktycznie więc to Królewska Huta stała się załążkiem współczesnego Chorzowa.

Tereny należące do tej przemysłowej osady obecnie wchodzą w skład dzielnicy Centrum. Kontynuując cykl artykułów opowiadający o najciekawszych dzielnicach śląskich miast, tym razem chciałabym więc przybliżyć historię centralnej części Chorzowa.

Od rolniczo-przemysłowej osady...

Historia Królewskiej Huty, tak jak większości śląskich miast, jest ściśle powiązana z rozwojem przemysłu. Jeszcze w drugiej połowie XVIII wieku tereny obecnego centrum Chorzowa były pokryte lasami, a część z nich służyła rolnikom. Jednak sytuacja uległa zmianie, gdy na tym terenie odkryto bogate pokłady surowców naturalnych. Na sąsiednich terenach już od XVI wieku wydobywano rudy srebra i ołowiu, a także żelaza. Pod koniec XVIII wieku na wzgórzach chorzowskich odkryto pokłady węgla kamiennego. W 1787 roku na terenach należących jeszcze wtedy do zakonu Bożogrobców założono więc kopalnię „Księżna Jadwiga”. Cztery lata później z inicjatywy ówczesnego hrabiego Fryderyka Wilhelma von Redena nieopodal założono państwową kopalnię węgla kamiennego Königsgrube, czyli „Król”.

Dziewięć lat później, w 1802 roku, ten sam człowiek postanowił zbudować na ziemiach należących do tejże kopalni hutę. Nadano jej nazwę Königshütte, czyli huta „Królewska”. Lokalizacja zakładu nie była przypadkowa. Kopalnia miała bowiem za zadanie dostarczać do huty węgiel kamienny, zaś w niewielkiej odległości znajdowały się również bogate złoża rudy żelaza.

Do funkcjonowania obu zakładów potrzebna była spora liczba robotników, dlatego też wokół nich zaczęły się tworzyć kolonie robotnicze, w których zamieszkaliby pracownicy. Pierwsze osiem domów powstało jeszcze w 1798 roku w okolicach obecnej ulicy Teodora Kalidego. Były to zaczątki osady Königshütte.

– Dawną zabudowę terenu prowadzono przy obecnej ulicy 3 Maja (budynki mieszkalne) oraz ulicy Moniuszki (gdzie znajdowały się m.in. Urząd Hutniczy, szkoła i szpital). Kolonia ta powstała w miejscu, gdzie stykały się trzy obszary dominalne: chorzowski, środkowo- i dolnołagiewnicki oraz górnołagiewnicki – czytamy w publikacji „Królewska Huta – Chorzów w latach 1868-1945. Szkice do portretu miasta”, autorstwa Danuty Sieradzkiej.

...do wielkoprzemysłowego miasta

Wraz z rozwojem huty i kopalni powstawały kolejne kolonie robotnicze. Z czasem coraz częściej pojawiało się przekonanie, że należy je połączyć w jedną miejscowość, co na pewno wpłynie korzystnie na mieszkańców oraz rozwój przemysłu. Pierwsze próby połączenia kolonii robotniczych w jedną gminę pojawiły się już w 1850 roku. Niestety starania spełzyły na niczym. Udało się dopiero 18 lipca 1868 roku, kiedy to król pruski Wilhelm I wydał dekret, w którym ogłosił utworzenie miasta Królewska Huta.

Jak wylicza autorka książki, do jego obszaru włączono osadę Królewska Huta, którą już wtedy zamieszkiwało

1 397 osób, kolonię Szarlociniec z 1 419 mieszkańcami, Erdmannswille z 611 mieszkańcami, kolonię Pniaki z 360 mieszkańcami, kolonię Świętochłowice, Klimzowiec z 5 379 mieszkańcami, Śródkowe i Górne Łagiewniki z 7 119 mieszkańcami, a także Dolne i Górne Hajduki z 400 mieszkańcami. Łącznie obszar nowo utworzonego miasta, wielkości 6 km², zamieszkiwało 14 151 osób. Rok później król Wilhelm I nadał Królewskiej Hucie herb. Był on podzielony na dwie części. Z prawej strony umieszczono czarnego orła na złotym polu, który symbolizował przynależność miejscowości do Śląska. Na lewej stronie umieszczono natomiast skrzyżowane symbole górnicze – młot i pyrylik, nad którymi umieszczono koronę i złotą literę „W”, nawiązującą do imienia króla Wilhelma. Z lewej strony tarczy podtrzymywał ją hutnik, a z prawej górnik. Herb miasta doskonale oddawał charakter Królewskiej Huty, która w kolejnych latach stawała się jednym z największych miast przemysłowych Górnego Śląska.

Herb Królewskiej Huty

– W 1869 roku liczba mieszkańców miasta wynosiła 14 151 osób, sześć lat później 26 143, a pod koniec XIX wieku 56 677 osób. Na początku nowego stulecia (1905 r.) Królewska Huta liczyła 66 042 mieszkańców. Kolejny napływ ludności nastąpił przed I wojną światową; miasto skupiało wówczas 76 000 osób – wylicza w publikacji autorka. Co ciekawe, z książki Danuty Sieradzkiej dowiadujemy się również, że na początku XX wieku Królewska Huta była prawie największym miastem prowincji śląskiej, większy był tylko Wrocław.

Początkowo miasto znajdowało się w granicach powiatu bytomskiego. Jednak władze Królewskiej Huty dążyły do wyodrębnienia jej z powiatu. Po wielu staraniach udało się to w 1898 roku.

Królewska Huta zmienia oblicze

Mimo nadania praw miejskich Królewska Huta zupełnie nie przypominała typowego miasta. Połączone ze sobą kolonie robotnicze wyglądały niezwykle ubogo, były pozbawione kanalizacji, początkowo brakowało nawet porządnych dróg dojazdowych. Poza tym w mieście brakowało podstawowych budynków użyteczności publicznej, jak szpital, poczta czy ratusz. Porównując chociażby do kolonii robotniczych, budowanych np. na zlecenie Ballestremów czy Donnersmarcków, którzy swoim pracownikom zapewniali nie tylko szkoły, szpitale czy biblioteki, ale nierzadko również miejsca rozrywki, Królewska Huta tym bardziej jawiła się jako mało atrakcyjna przestrzeń do mieszkania.

Z czasem zaczęło się to jednak zmieniać, a miasto zaczęło się wzbogacać o potrzebne mu gmachy. Jako jeden z pierwszych budynków użyteczności publicznej wybudowano ratusz. Został on wzniesiony w latach 1874-1876 w stylu historycznym z elementami neorenesansowymi,

neobarokowymi i manierystycznymi. Zbudowano go z wielkim rozmachem, nie żałowano na niego pieniędzy. – Ratusz miał reprezentacyjny charakter i odpowiadał stylowi epoki. Miał on środkowy trzyosiowy ryzalit z wytwornym portalem wejściowym o trzech arkadach. Nad ryzalitem znajdował się zegar oraz herb Królewskiej Huty – opisuje Danuta Sieradzka. Pod koniec lat 20. XX wieku budynek ratusza został praktycznie całkowicie przebudowany, przez co zupełnie zatracił swój pierwotny charakter. Do dziś jednak zachowały się niezwykle wartościowe ozdoby budynku, czyli witraże znajdujące się w sali posiedzeń. Przedstawiają one alegorię górnictwa, hutnictwa, a także handlu i przemysłu.

Wraz z budową ratusza rozpoczęto również inne prace budowlane na rynku, dzięki czemu już w 1875 roku wyglądał jak centrum miasta z prawdziwego zdarzenia.

Kolejnym ważnym budynkiem użyteczności publicznej, o którego budowie warto wspomnieć, była poczta. Został on wzniesiony w 1892 roku w stylu neogotyckim. – Ten wspaniały obiekt został zbudowany z czerwonej cegły elewacyjnej, z elementami glazury w kolorze zielonym. Nad budynkiem góruje ośmioboczna wieża, zwieńczona ażurowym hełmem z iglicą, pozostałością napowietrznego systemu komunikacyjnego – czytamy w publikacji „Królewska Huta. Chorzów w latach 1868-1945”. Odnowiony budynek wciąż pełni swoją rolę, nadal znajduje się w nim bowiem poczta. Wciąż również zachwyca kunsztem architektonicznym i bez wątpienia jest chlubą chorzowian.

Peter Wittgens

Jednym z najbardziej reprezentacyjnych budynków Królewskiej Huty był neogotycki budynek poczty. Obiekt pełni swoją funkcję do dziś i jest chlubą chorzowian

Zródło: Internet

Przemysłowa osada wzięła swoją nazwę od zakładu, wokół którego powstała, czyli huty „Królewska”. Historyczna huta funkcjonuje zresztą do dziś w strukturze spółki ArcelorMittal

Śladami architektury sakralnej

W Królewskiej Hucie wybudowano również kilka świątyń. Co ciekawe, pierwsze kościoły powstały zanim uzyskała ona prawa miejskie. Społeczność miasta od początku tworzyli zarówno katolicy, jak i ewangelicy oraz żydzi. Wyznawcy każdej wiary prędkiej czy później doczekali się swojej świątyni.

Pierwszym obiektem sakralnym, który został wybudowany na terenie osady, był kościół ewangelicki. Do jego budowy przymierzano się ponad dwadzieścia lat, ostatecznie został wzniesiony w latach 1840-1844. Jego patronką została żona pruskiego króla Fryderyka Wilhelma IV – Elżbieta. Kolejny kościół – imienia Marcina Lutra – wybudowano w 1898 roku. Była to ówczesnie jedna z największych świątyń ewangelickich na Górnym Śląsku.

Osiem lat po wybudowaniu pierwszego kościoła ewangelickiego, w 1852 roku, swojej świątyni doczekali się również katolicy mieszkańcy osady. Kościół parafialny został wzniesiony przy obecnej ulicy 3 Maja. Ze względu na to, że powstał on przy kolonii górniczej, patronką parafii została św. Barbara. Na ołtarzu głównym do dziś znajduje się obraz św. Barbary pochodzący z kopalni „Król”. W kolejnych latach wraz z rozwojem miasta, a tym samym przyrostem liczby parafian, postanowiono wybudować kolejne kościoły katolickie. W 1874 roku zakończono budowę kościoła św. Jadwigi, a w 1907 roku – św. Józefa. W Królewskiej Hucie mieszkało również wielu żydów, była to trzecia co do liczby wyznawców wspólnota w mie-

ście. W 1875 roku przy ulicy Wolności wzniesiona została więc niezwykle okazała synagoga. Niestety, jak większość żydowskich świątyń, nie przetrwała ona II wojny światowej. Została doszczętnie spalona przez wojska hitlerowskie we wrześniu 1939 roku.

Polskie życie kulturalne w niemieckim mieście

Mieszkańcy Królewskiej Huty nie różnili się jedynie pod względem wyznaniowym, ale również narodowym. Tak jak w każdym śląskim mieście mieszkali tam ówczynie zarówno Polacy, jak i Niemcy. Wśród nich była również spora grupa osób, która nie utożsamiała się z żadną narodowością. Ci ludzie czuli się po prostu Ślązakami. Życie w niemieckim mieście, gdzie polska historia i kultura były marginalizowane, nie należało do łatwych. W drugiej połowie XIX wieku wzmoczona germanizacja śląskiego społeczeństwa odniosła jednak odwrotny skutek. Polacy postanowili zawalczyć w obronie swojego języka i kultury. W całym regionie powstawały organizacje krzewiące polskie wartości, tworzone biblioteki i czy-

Źródło: Internet

W Królewskiej Hucie znajdował się najbardziej luksusowy hotel na Śląsku – Graf Reden. Obecnie w budynku mieści się Teatr Rozrywki

telnie, a także wydawano polską prasę. Tak samo było w Królewskiej Hucie. Z miastem tym byli zresztą związani dwaj wybitni działacze narodowi – Karol Miarka oraz Juliusz Ligoń.

Pierwszy z nich mieszkał w Królewskiej Hucie w latach 1869-1874. Przez ten krótki okres niezwykle się zasłużył dla polskich mieszkańców tego miasta. To właśnie w Królewskiej Hucie wydawał od 1869 roku słynnego „Katolika”, czasopismo znane z zaciętej walki z germanizacją Śląska, na łamach którego bronił i zachęcał do pielęgnowania polskich wartości. Poza tym był również inicjatorem powołania Kasyna Polskiego. – Było to pierwsze towarzystwo polskie w mieście, wzorowane na cieszyńskiej Czytelnicy Ludowej. Program stowarzyszenia był realizowany na trzech płaszczyznach: narodowej, społeczno-religijnej i ekonomicznej – czytamy w książce „Królewska Huta. Chorzów w latach 1868-1945”.

Działalność kasyna została zawieszona w 1872 roku. Jednak w jego miejsce powstała kolejna organizacja – Kółko Towarzystwie. Jego najaktywniejszym działaczem był Juliusz Ligoń – wybitny polski aktywista społeczny na rzecz Górnego Śląska, który przybył do Królewskiej Huty w 1855 roku i spędził tam resztę życia. – To on urządzał wszystkie imprezy, wieczornice, przedstawienia teatralne, odczyty i wycieczki, albowiem uważał, że „germanizacja ludu polskiego nie jest bynajmniej drogą do cywilizacji” – podkreśla Danuta Sieradzka.

W mieście aktywnie funkcjonowało jeszcze wiele innych stowarzyszeń, które gromadziły polskich mieszkańców pragnących ocalić ich rodzimy język i kulturę od zapomnienia. Wszyscy marzyli o jednym – aby Królewska Huta była kiedyś polska.

Królewska Huta w rękach Polaków

Kilkadziesiąt lat później marzenia Polaków mieszkających w Königsbergu ziściły się. Mimo że w plebiscycie aż 74,7 proc. mieszkańców opowiedziało się za stroną niemiecką, to w wyniku porozumienia zawartego w 1922 roku w Genewie miasto zostało przyłączone do Polski.

Niezwykle burzliwa historia śląskich ziem nie przeszkodziła jednak w dalszym rozwoju miejscowości. Dzięki ciągłemu rozkwitowi przemysłu na początku XX wieku Królewska Huta stała się jednym z najpotężniejszych miast Górnego Śląska. Jeszcze w XIX wieku pruscy władarze chcieli powiększyć jej granice, włączając do Królewskiej Huty sąsiednie osady. Zamierzenia te zniweczyła m.in. I wojna światowa. Jednak w latach 30. XX wieku powrócono do tego pomysłu. I tak w 1934 roku włączono do Królewskiej Huty wieś Chorzów oraz gminę Nowe Hajduki. Pojawił się także pomysł zmiany nazwy miasta. Królewska Huta nazbyt kojarzyła się z czasami pruskimi. W wybór nowej nazwy postanowiono zaangażować mieszkańców. – Jesienią 1933 roku „Polska Zachodnia” rozpisła konkurs, zachęcając czytelników, aby nadsyłali pomysły. Proponowano wówczas nazwy „Chorzów”, „Wielki Chorzów”, „Hutnisko” lub „Hutnice”, doszukując się w nich staropolskich określeń. Sugerowano również nazwy „Grażyn” (na cześć wojewody Michała Grażyńskiego) oraz „Huta Sobieski”. Ostatecznie przyjęto nową nazwę Chorzów, nawiązując do wioski starszej od miasta Königsberg o 600 lat, legitymującej się średnio-wiecznym rodowodem – opowiada autorka książki. Nazwa Königsberg została jeszcze tymczasowo przywrócona przez okupanta w czasie II wojny światowej. Po zakończeniu wojny zniknęła jednak z map na zawsze, pozostając jedynie częścią historii współczesnego Chorzowa. W dalszych latach miasto nadal się rozwijało i poszerzało swoje granice o kolejne okoliczne wioski. Bez wątpienia jednak to właśnie dzieje Królewskiej Huty są jedną z ważniejszych kart historii tej górnośląskiej miejscowości.

Artykuł powstał na podstawie publikacji „Królewska Huta – Chorzów w latach 1868-1945. Szkice do portretu miasta”, autorstwa Danuty Sieradzkiej, a także „Chorzów A.D. 2000. Nietypowy przewodnik po mieście dla młodzieży i dorosłych”, autorstwa Romana Liczby.

Najlepsze mosty? Na Politechnice Śląskiej!

Drużyny z Politechniki Śląskiej zdeklasowały konkurencję w Pierwszym Ogólnopolskim Konkursie Mostów Drewnianych, jaki odbył się w Białymstoku pod koniec listopada. Dwa zespoły wystawione przez Koło Naukowe Future Structural Analyses zaprojektowały i złożyły najtrwalsze konstrukcje, zajmując I i III miejsce na podium.

Agnieszka Moszczyńska

W I Ogólnopolskim Konkursie Mostów Drewnianych, który odbył się na Politechnice Białostockiej 25 i 26 listopada, przystąpiło do rywalizacji pięć drużyn z uczelni technicznych. Oprócz reprezentacji Politechniki Śląskiej w szranki stanęły zespoły z Politechniki Gdańskiej, Wojskowej Akademii Technicznej oraz ekipa gospodarzy – Studenckiego Koła Naukowego Konstruktor. Zadaniem uczestników konkursu było zaprojektowanie, a następnie złożenie z wcześniej sprefabrykowanych, drewnianych elementów jak najbardziej wytrzymałej konstrukcji.

Prefabrykacja odbywała się w Podlaskim Centrum Budownictwa Pasywnego i trwała aż 25 godzin. Przez kolejnych pięć drużyny składały konstrukcje, których wytrzymałość była następnie badana specjalnym obciążnikiem.

Konstrukcje zaprojektowane oraz wzniesione przez ekipy z Politechniki Śląskiej zdobyły pierwsze i trzecie miejsce. Na najwyższym miejscu na podium znalazł się most drużyny „Woodyday”, w skład której weszli studenci studiów magisterskich: Piotr Piskorz, Piotr Kremser, Jarosław Kowalczyk (kapitan), Aleksandra Połap i Karol Szczotka. Konstrukcja o objęto-

Foto: Małgorzata Iwanik

Członkowie ekipy „Woodyday”. Poniżej zaprojektowany przez nich zwycięski most

Foto: Jarosław Kowalczyk

ści 0,23 m³ wytrzymała obciążenie równe 80 kN i podczas oceny końcowej otrzymała aż 725 punktów. – Konstrukcja zespołu „Woodyday” skutecznie oparła się maszynie wytrzymałościowej i jako jedyna nie została zniszczona – zauważa prof. Ryszard Walentyński, opiekun naukowy koła Future Structural Analyses. – Maksymalna siła, na jaką przygotowani byli organizatorzy, okazała się zbyt mała, by spowodować zniszczenie czy chociażby znaczące odkształcenie politechnicznej konstrukcji. Nośność zwycięskiego mostu była zatem dużo większa niż oficjalnie podano, a przeniesione przez niego obciążenie było prawie dwukrotnie większe w porównaniu z konstrukcjami konkurencji – tłumaczy profesor, podkreślając, że dobrze dobrany schemat statyczny i naturalny przepływ sił zarówno w całości, jak i w elementach składowych zaowocował nie tylko wytrzymałą, ale i piękną konstrukcją.

Most skonstruowany przez drużynę „Pinokio” z Politechniki Białostockiej, który uzyskał 556 punktów, zajęł drugie miejsce w ostatecznej klasyfikacji. Niewiele gorsze okazały się nasze „Wieszaki”, czyli studenci studiów inżynierskich, w składzie: Dominik Gaweł, Tomasz Maciejewski, Izabela Böhm, Wojciech Mazur i Szymon Grzesiak (kapitan), które uplasowały się na trzecim miejscu z 461 punktami. Poza podium znalazły się ekipy z Wojskowej Akademii Technicznej i Politechniki Gdańskiej.

Wysokie miejsca drużyn wystawionych przez SKN Future Structural Analyses to kolejny sukces działającego przy Katedrze Teorii Konstrukcji Budowlanych koła naukowego i dowód na to, że na Politechnice Śląskiej teoria skutecznie przekuwana jest w praktykę. W maju tego roku drużyna z naszej uczelni zwyciężyła w Studenckim Konkursie Mostów Stalowych. Była to trzecia wygrana reprezentacji Politechniki Śląskiej w organizowanych od czterech lat przez Politechnikę Wrocławską zmaganiach. Również zaprojektowany

Foto: Małgorzata Iwaniuk

Drużyna „Wieszaków” również z Politechniki Śląskiej zajęła w konkursie trzecie miejsce

i zbudowany przez naszych studentów żuraw wieżowy przyniósł reprezentacji SKN Future Structural Analyses zwycięstwo. Podczas organizowanego na Politechnice Lubelskiej konkursu konstruktorskiego „Zapuć żurawia” okazał się najlepiej zoptymalizowany i wygrał rywalizację z dziesięcioma innymi konstrukcjami z całej Polski.

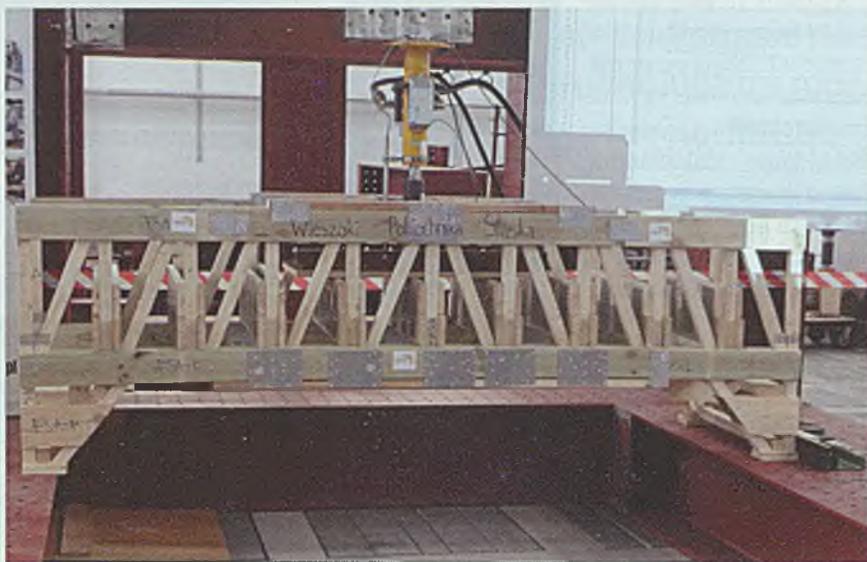

Foto: Małgorzata Iwaniuk

Most zaprojektowany przez politechniczne „Wieszaki”

Wspieramy doktorantów. Na 5!

Politechnika Śląska otrzymała wyróżnienie w rankingu TOP5 najbardziej prodoktoranckich uczelni w Polsce. Nagrodę w ósmej edycji konkursu na „Najbardziej Prodoktorancką Uczelnię – PRODOK 2015” wręczono podczas uroczystej gali, która odbyła się w Pałacu Staszica w Warszawie.

Agnieszka Moszczyńska

PRODOK to konkurs organizowany przez Krajową Reprezentację Doktorantów. Jego celem jest wyróżnienie uczelni stwarzających doktorantom jak najlepsze warunki studiowania oraz promowanie dobrych praktyk na studiach III stopnia. W tegorocznej edycji, do której zgłoszono 23 uczelnie z całej Polski, ocenie podlegał m.in. wpływ doktorantów na proces kształcenia czy zabezpieczenie socjalne (np. wysokość stypendiów doktoranckich czy zasady kwaterunku w domach studenckich). Kolejne punkty przysługiwały za wspieranie aktywności doktorantów – w tym dotacje na badania własne przyznawane młodym naukowcom, inicjatywy szkoleniowe i organizacyjne przy pozyskiwaniu grantów, a także możliwość i wsparcie przy korzystaniu z wymiany międzynarodowej. Ocenie poddano też pomoc udzielaną przez macierzyste uczelnie w integracji doktorantów oraz samorządność doktorancką. Po raz pierwszy w historii konkursu przy ocenie szkół pretendujących do tytułu najbardziej prodoktoranckiej uczelni w Polsce brano pod uwagę wsparcie udzielane doktorantom niepełnosprawnym. Oceniano m.in. przystosowanie uczelni do potrzeb osób niepełnosprawnych i umożliwianie im pełnego uczestnictwa w programie studiów.

Na podstawie przyznanych punktów kapituła postanowiła uhonorować trzy uczelnie z najwyższą liczbą punktów – Politechnikę Warszawską (130 pkt.), Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu (129 pkt.) i Politechnikę Wrocławską (124 pkt.). Wyróżnienia TOP5 otrzymały trzy kolejne szkoły wyższe, które uzyskały tylko niewiele niższe noty od liderów zestawienia. Wśród nich znalazły się Politechnika Opolska (122 pkt.) i Politechnika Śląska (118 pkt.) oraz Uniwersytet Jagielloński, który otrzymał taką samą liczbę punktów, co nasza uczelnia.

W środku przewodnicząca Uczelnianej Rady Samorządu Doktorantów mgr inż. Anna Kiljan w otoczeniu rektora prof. Andrzeja Karbownika i prorektora prof. Stanisława Kochowskiego

Foto: Marek Szum

Podczas uroczystej gali w Pałacu Staszica w Warszawie wyróżnienie w imieniu naszej uczelni odebrała przewodnicząca Uczelnianej Rady Samorządu Doktorantów mgr inż. Anna Kiljan, która przyznała, że jest jej niezmiernie miło odbierać już drugie wyróżnienie dla Politechniki Śląskiej. – Ponowna obecność naszej uczelni w czołówce rankingu PRODOK świadczy o tym, że z roku na rok Politechnika Śląska staje się coraz bardziej produktorancka. Sukces ten zawdzięczamy przede wszystkim doskonałej współpracy samorządu doktorantów z władzami uczelni i z Działem Spraw Studenckich i Kształcenia. Jestem dumna, że jestem doktorantką jednej z najbardziej produktoranckich uczelni w Polsce – dodała przewodnicząca URSD.

Awans Politechniki Śląskiej z szóstego na piąte miejsce w zestawieniu najbardziej produktoranckich uczelni w Polsce to niejedyny sukces naszej uczelni w ostatnim czasie. Podczas XVI Krajowego Zjazdu Doktorantów, który odbył się na początku grudnia w Krakowie, doktorantka naszej uczelni, mgr inż. Magdalena Zorychta

z Instytutu Materiałów Inżynierskich i Biomedycznych Wydziału Mechanicznego Technologicznego, została wybrana na członkinię zarządu Krajowej Reprezentacji Doktorantów. Jak sama przyznaje, wynik wyborów to dla niej zaskoczenie i bardzo miłe wyróżnienie, stanowiące motywację do dalszej pracy. – Jestem bardzo szczęśliwa, że mogę reprezentować Politechnikę Śląską na arenie ogólnokrajowej. Mam nadzieję, że moja roczna kadencja będzie ogromnym doświadczeniem i wyróżnieniem dla Politechniki Śląskiej – przyznaje Magdalena Zorychta, która na naszej uczelni pełni funkcję zastępczyni przewodniczącej URSD.

Krajowa Reprezentacja Doktorantów jest ogólnopolskim przedstawicielem i wyrazicielem woli środowiska doktorantów, mającym prawo do wyrażania opinii i przedstawiania wniosków w sprawach dotyczących ogółu doktorantów, w tym do opiniowania aktów normatywnych dotyczących doktorantów. W nowym, dwunastoosobowym składzie (7 członków zarządu i 5 członków komisji rewizyjnej) KRD rozpocznie pracę 1 stycznia 2016 roku.

Przełamały bariery i zdobyły stypendia!

Dwie studentki z Politechniki Śląskiej – Karolina Bielińska oraz Magdalena Kolmaga – zostały nagrodzone w drugiej edycji konkursu „STALe przełamując bariery”. Za aktywną działalność na rzecz uczelni i społeczności lokalnych uzyskały stypendium na rok akademicki 2015/2016, ufundowane przez spółkę ArcelorMittal.

Katarzyna Wojtachnio

Konkurs „STALe przełamując bariery” jest skierowany do studentów niepełnosprawnych, którzy swój czas poświęcają nie tylko nauce, ale także działają aktywnie na uczelni, a często również poza nią. Organizatorem konkursu jest spółka ArcelorMittal wspólnie z Politechniką Śląską. Nagrodą w konkursie jest stypendium w wysokości 10 tys. zł.

Aby zdobyć stypendium, uczestnicy konkursu musieli zaprezentować jury, w jaki sposób przejawia się ich zaangażowanie. Podstawowym kryterium była bowiem działalność na rzecz uczelni, np. praca w stowarzyszeniach czy organizacjach studenckich, organizacja wydarzeń i imprez lub reprezentowanie uczelni podczas zawodów i konkursów. Premiowana była również dzia-

lalność w organizacjach pozarządowych oraz w obszarze wolontariatu. Pod uwagę była brana działalność w ciągu ostatniego roku akademickiego. Obie laureatki z Politechniki Śląskiej wykazały się na tym polu niezwykłymi osiągnięciami.

Karolina Bielińska studiuje na czwartym roku technologii chemicznej na Wydziale Chemicznym. Jest osobą niepełnosprawną ruchowo. Studentka aktywnie uczestniczy w programie „Akademia przyszłości”, organizowanym przez stowarzyszenie „Wiosna”. – Jest to ogólnopolski program pomagający dzieciom, które nie mają tyle szczęścia, co inne, ponieważ pochodzą z ubogich i trudnych rodzin, w osiąganiu lepszych wyników w nauce oraz poznawaniu swoich mocnych stron. Te dzieci często nie mają pewności siebie, są zamknięte w sobie i my z wolontariuszami staramy się im pomóc poprzez udzielanie korepetycji czy też prowadzenie z nimi różnych zajęć – wyjaśnia studentka.

W ramach projektu Karolina Bielińska pełniła funkcję lidera oraz tutora. Jako lider zarządzała zespołem wolontariuszy w zakresie organizowania i planowania pracy, organizowała spotkania integracyjne i wydarzenia dla dzieci, współpracowała z zespołem regionalnym przy organizacji wydarzeń i przeprowadzaniu kampanii promocyjnych, przy tym cały czas czuwając nad pracą wolontariuszy. Jako tutor prowadziła przede wszystkim indywidualne spotkania z dziećmi, zgodnie z metodologią programu, czyli Systemem Motywatorów Zmiany, który przeprowadza dzieci od porażki w szkole do sukcesów w życiu. Organizowała również szereg wydarzeń i zajęć integracyjnych dla dzieci, m.in. sportowych, związanych z ekologią oraz wielu innych.

Magdalena Kolmaga jest natomiast studentką drugiego roku pedagogiki w Kolegium Pedagogicznym. Jest osobą ze znaczną dysfunkcją wzroku. Od wielu lat działa przede wszystkim na rzecz osób niewidomych. Jest m.in. działaczką Polskiego Związku Niewidomych w Zabrzu, pracuje także jako wolontariuszka w fundacji „Szansa dla niewidomych”. Regularnie uczestniczy również międzynarodowej konferencji „Reha for the Blind in Poland”, która jest dedykowana osobom z dysfunkcją wzroku i jej otoczeniu. Poza tym studentka działa bardzo aktywnie

na naszej uczelni. – Na moją prośbę władze Kolegium Pedagogicznego wyraziły zgodę na oznakowanie schodów w budynku żółtą taśmą ostrzegawczą, co ułatwiło mi poruszanie się po obiekcie. Często słyszę od innych studentów, również pełnosprawnych, że pasy na schodach także im pomagają w przemieszczaniu się po budynku – opowiada studentka. Magdalena Kolmaga stara się również wprowadzić swoich znajomych ze studiów w świat osób z dysfunkcją wzroku, m.in. poprzez udostępnianie i prezentowanie im urządzeń wspomagających codzienne życie osób niewidomych i słabowidzących, co znacznie pomaga studentom zrozumieć osoby niepełnosprawne. Ale to nie koniec pomysłów laureatki. W najbliższym czasie planuje się bowiem zaangażować w stworzenie zrzeszenia osób niepełnosprawnych na Politechnice Śląskiej.

Dyplomy laureatkom konkursu wręczył prorektor ds. studenckich i kształcenia prof. Stanisław Kochowski. Podczas spotkania ze studentkami, które odbyło się 12 listopada w rektoracie, prorektor złożył im serdeczne gratulacje i wyraził nadzieję, że ich zaangażowanie nadal będzie równie mocne. – Bardzo się cieszymy, że mamy w naszej społeczności akademickiej takich studentów, którzy poza tym, że realizują swoje obowiązki na uczelni, aktywnie udzielają się również na innych polach – podkreślał prof. Kochowski.

Laureatkom konkursu serdecznie gratulujemy!

W środku Karolina Bielińska i Magdalena Kolmaga, stypendystki spółki ArcelorMittal, z lewej pełnomocnik rektora ds. osób niepełnosprawnych Anna Nogieć, z prawej prorektor ds. studenckich i kształcenia prof. Stanisław Kochowski

Foto: Marek Szum

ABSL Academy wystartowała!

Ruszyła śląska edycja programu ABSL Academy, prowadzona wspólnie przez organizację Association of Business Service Leaders in Poland oraz trzy śląskie uczelnie – Politechnikę Śląską, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach oraz Uniwersytet Śląski. Pierwsze zajęcia odbyły się 28 listopada w Katowicach.

Katarzyna Wojtachnio

ABSL Academy to prestiżowy program edukacyjny, skierowany do studentów i absolwentów szkół wyższych, nastawiony na praktyczne rozwijanie umiejętności z zakresu efektywnego zarządzania własną karierą. Jego celem jest kształcenie przyszłych pracowników sektora nowoczesnych usług biznesowych.

Spośród dwudziestu siedmiu uczestników śląskiej edycji kursu aż dziesięciu to studenci i absolwenci Politechniki Śląskiej. Pierwsze zajęcia na naszej uczelni zostały przeprowadzone na początku grudnia.

Program ABSL Academy opiera się na trzech filarach, które obejmują: podstawową wiedzę dotyczącą sektora oraz jego specyfiki, praktyczne umiejętności związane z poszczególnymi procesami biznesowymi, a także umiejętności miękkie i komunikacyjne związane z efektywnym zarządzaniem własną karierą. Zajęcia odbywają się w języku angielskim i są prowadzone przez nauczycieli akademickich oraz liderów i ekspertów z firm członkowskich ABSL, m.in. Capgemini, Cooper & Standard, Future Processing, IBM, Rockwell Automation, Unilever oraz PwC.

Kurs będzie trwał do marca przyszłego roku i zostanie zwieńczony egzami-

nem. Osoby, które zakończą go z sukcesem, otrzymają Certyfikat ABSL poświadczający nabyte przez nie umiejętności. Certyfikat jest uznawany przez każdą firmę członkowską ABSL jako potwierdzenie kompetencji niezbędnych do pracy w tym sektorze. Dodatkowo otrzymają także CIMA Certificate in Shared Services – globalny certyfikat potwierdzający zdobycie profesjonalnej kwalifikacji w dziedzinie usług wspólnych i outsourcingu.

Kursanci, którzy ukończą ABSL Academy z wynikiem pozytywnym, mają również zagwarantowane minimum dwie rozmowy rekrutacyjne w jednej spośród stu siedemdziesięciu partnerskich firm ABSL.

Na naszej uczelni program ABSL jest koordynowany przez Biuro Karier Studenckich.

Pierwsze zajęcia na naszej uczelni zostały przeprowadzone na początku grudnia

Spotkanie IROs Forum

Doroczne posiedzenie członków IROs Forum – polskiej sieci uczelnianych biur współpracy międzynarodowej – odbyło się w tym roku na Politechnice Śląskiej, przewodniczącej działaniom sieci w 2015 roku.

Joanna Mrowiec-Denkowska

W programie dwudniowego posiedzenia, które miało miejsce 3 i 4 grudnia, znalazły się tematy dotyczące prowadzonych przez grono IROs projektów i inicjatyw międzynarodowych oraz sesje dyskusyjne z udziałem zaproszonych gości.

W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele uczelni z Gdańska, Warszawy, Krakowa, Poznania, Torunia, Łodzi, Wrocławia, Katowic i Bielska-Białej. W ramach posiedzenia dyskutowano na temat bieżących działań IROs Forum, a także wybrano nowego przewodniczącego sieci na rok 2016. Tym razem tę funkcję będzie pełnił Uniwersytet Śląski, reprezentowany przez Agatę Wójcik, kierownika Działu Współpracy z Zagranicą.

Podczas dwudniowego spotkania swoją wiedzę i doświadczeniem z uczestnikami podzieliła się m.in. Beata Skibińska, zastępca dyrektora programu Erasmus+ ds. szkolnictwa wyższego w Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji, która opowiedziała o wyzwaniach związanych z realizacją mobilności erasmusowej z krajami partner-

skimi spoza UE oraz z nowymi zasadami alokacji środków programu Erasmus w projektach na rok 2016/2017. Głos zabrała również Katarzyna Mörchen z HEMC (Higher Education Marketing & Consulting), niepublicznej agencji doradczej z zakresu marketingu, brandingu, controllingu i kompetencji międzykulturowych, organizującej m.in. ogólnopolską konferencję „Social Media in Higher Education”. Prelegentka opowiedziała o możliwościach wspólnych działaniach IROs oraz HEMC.

Zaproszeni goście mieli również okazję poznać Gliwice i region górnośląski z trochę innej strony. Po odwiedzeniu gliwickiej palmiarni udali się do Śląskiej Strefy Kultury w Katowicach, gdzie mieli szansę zwiedzić Muzeum Śląskie. Wieczorem natomiast wysłuchali koncertu muzyki dawnej w Sali Koncertowej NOSPR-u. Zorganizowane atrakcje dostarczyły wszystkim uczestnikom wielu wrażeń i napełniły energią do nowych wyzwań.

Uczestnicy posiedzenia IROs Forum w Sali Senatu Politechniki Śląskiej

IROs Forum, czyli International Relations Offices Forum, jest siecią działów współpracy z zagranicą wiodących polskich uczelni akademickich. Forum zostało powołane 31 grudnia 2007 przez 9 uczelni założycielskich, z inicjatywy obecnego Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. W chwili obecnej zrzesza w całym kraju 20 publicznych uczelni akademickich o różnej specjalizacji. Do głównych celów IROs Forum należy zwiększenie efektywności i zakresu współpracy międzynaro-

dowej polskich uczelni, a w szczególności prowadzenie wspólnych działań w kierunku rozwoju dobrych praktyk z zakresu współpracy akademickiej, promocji mobilności i wdrażania efektów podejmowanych działań wśród społeczności uczelni partnerskich. IROs Forum współpracuje aktywnie m.in. z Fundacją Rozwoju Systemu i Edukacji oraz Departamentem Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Więcej dostępnych na stronie www.irosfoum.pl.

I Śląskie Targi Książki za nami

W dniach 6-8 listopada na terenie Międzynarodowego Centrum Kongresowego w Katowicach odbyła się I edycja Śląskich Targów Książki.

Gabriela Przybysz

Dzięki zaangażowaniu organizatorów i partnerów tego wydarzenia, przy szczególnym wsparciu Katowic – miasta gospodarza, Biblioteki Śląskiej, Telewizji Katowice, Polskiego Radia Katowice, Dziennika Zachodniego i portalu granice.pl, targi odwiedziło ponad 30 tysięcy osób.

Udane zakupy zapewniło czytelnikom 140 oficyn wydawniczych, w czym swój udział miało też Wydawnictwo Politechniki Śląskiej. Nasza oferta cieszyła się sporym zainteresowaniem wśród studentów, absolwentów, a także sympatyków naszej uczelni. Najlepiej sprzedawały się publikacje językowe oraz z dziedziny architektury.

Mieszkańcy Śląska mieli podczas targów jedyną w swoim rodzaju okazję spotkać się ze znanymi i lubianymi autorami literatury popularnej. Gośćmi targów byli: prof. Jerzy Bralczyk, Marek Krajewski, Lech Majewski, Grzegorz Miecugow, Mariusz Szczygieł, Szczepan Twardoch i inni.

Z kolei reprezentanci branży z regionu mogli uczestniczyć w licznych spotkaniach i debatach poświęconych rynkowi książki. Ciekawe okazały się panele dyskusyjne na temat stanu czytelnictwa i kondycji polskiej literatury współczesnej, a także firmowanej przez ZAIKS konferencji o prawie autorskim i jego najnowszych zmianach. I edycja Śląskich Targów Książki to udany debiut, o czym świadczą liczne relacje w mediach, pozytywne opinie zarówno wystawców, czytelników, jak i autorów. Stały się więc kolejnym, ważnym miejscem na mapie imprez targowych i plenerów czytelnicznych.

Stoisko Wydawnictwa Politechniki Śląskiej na Śląskich Targach Książki

Stanowiska, stopnie naukowe

Zatrudnienie na stanowisku profesora nadzwyczajnego

Dr hab. Marek SIKORA

Wydział Automatyki, Elektroniki i Informatyki,
od 01.12.2015 r. do 30.11.2020 r.

Dr hab. inż. Jacek SMOLKA

Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki,
od 01.12.2015 r. do 30.11.2015 r.

Dr hab. inż. Stanisław GIL

Wydział Inżynierii Materiałowej i Metalurgii,
od 01.12.2015 r. do 30.11.2020 r.

Zakończone habilitacje

Dr hab. inż. Andriy KATUNIN

Wydział Mechaniczny Technologiczny. Uchwała Rady Wydziału Mechanicznego Technologicznego – 18.11.2015 r. W dyscyplinie: budowa i eksploatacja maszyn.

Dr hab. inż. Antoni WOJACZEK

Wydział Górnictwa i Geologii. Uchwała Rady Wydziału Górnictwa i Geologii – 24.11.2015 r. W dyscyplinie: górnictwo i geologia inżynierska.

Dr hab. inż. Iwona JONCZY

Wydział Górnictwa i Geologii. Uchwała Rady Wydziału Górnictwa i Geologii – 24.11.2015 r. W dyscyplinie: górnictwo i geologia inżynierska.

Dr hab. inż. Grzegorz ADAMIEC

Instytut Fizyki – Centrum Naukowo-Dydaktyczne. Uchwała Rady Naukowej Instytutu Fizyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika – 21.10.2015 r. W dyscyplinie: fizyka, specjalność: fizyka doświadczalna.

Zakończone doktoraty

Dr inż. Sylwia BERDOWSKA

Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki. Promotor – prof. dr hab. inż. Janusz Kotowicz. Promotor pomocniczy: dr inż. Anna Skorek-Osikowska. Temat pracy doktorskiej: „Wpływ membranowo-kriogenicznej technologii separacji tlenu z powietrza i instalacji CCS na efektywność supernadkrytycznego bloku węglowego z kotłem pyłowym”. 30.10.2015 r. – RIE.

Dr inż. Krystian SMOLKA

Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki. Promotor – dr hab. inż. Sławomir Dykas, prof. nzw. w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Straty energii w okolodźwiękowym przepływie pary mokrej przez dysze i płaskie palisady łopatkowe”. 30.10.2015 r. – RIE, z wyróżnieniem.

Dr inż. Szymon SALWICZEK

Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki. Promotor – prof. dr hab. inż. Krzysztof Barbusiński. Temat pracy doktorskiej: „Zastosowanie chitozanu i jego modyfikacji do oczyszczania ścieków”. 30.10.2015 r. – RIE.

Dr inż. Ewa SZYMURA

Wydział Organizacji i Zarządzania. Promotor – dr hab. inż. Izabela Zimoch, prof. nzw. w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Szacowanie ryzyka i efektów zmian jakości wody w systemie dystrybucji”. 30.10.2015 r. – RIE, z wyróżnieniem.

Dr inż. Malwina TYTLA

Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki. Promotor – dr hab. inż. Ewa Zielewicz, prof. nzw. w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Wpływ okresowych zmian właściwości osadów nadmiernych na efekty ich dezintegracji w polu ultradźwiękowym”. 30.10.2015 r. – RIE, z wyróżnieniem.

Dr inż. Kamila WIDZIEWICZ

Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki. Promotor – dr hab. inż. Krzysztof Loska. Temat pracy doktorskiej: „Wybrane metale fazy stałej aerozolu miejskiego jako czynnik ryzyka nowotworowego”. 30.10.2015 r. – RIE.

Dr inż. Magdalena NIESLER

Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki. Promotor – prof. dr hab. inż. Joanna Surmacz-Górska. Temat pracy doktorskiej: „Rozkład pentachlorofenolu przez mikroorganizmy osadu czynnego”. 30.10.2015 r. – RIE.

Dr inż. Anna SMOLA-DMOCHOWSKA

Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN w Zabrze. Promotor – dr hab. Piotr Dobrzyński, prof. PAN. Temat pracy doktorskiej: „Synteza i właściwości bioresorbowalnych materiałów polimerowych z pamięcią kształtu”. 18.11.2015 r. – RCh, z wyróżnieniem.

Dr inż. Anna ŚMIGLEWICZ

Wydział Inżynierii Materiałowej i Metalurgii. Promotor – dr hab. inż. Grzegorz Niewielski, prof. nzw. w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Struktura i właściwości stali wysokomanganowej kształtowane w wyniku mechanicznego bliźniakowania indukowanego odkształceniem plastycznym”. 17.11.2015 r. – RM, z wyróżnieniem.

Dr inż. Paweł GRADOŃ

Wydział Inżynierii Materiałowej i Metalurgii. Promotor – prof. dr hab. inż. Franciszek Binczyk. Temat pracy doktorskiej: „Procesy fizykochemiczne w układzie forma – modyfikator – ciekły stop kształtujące makro- i mikrostrukturę wybranych nadstopów niklu”. 17.11.2015 r. – RM.

Dr inż. Paweł NUCKOWSKI

Wydział Mechaniczny Technologiczny. Promotor – dr hab. inż. Waldemar Kwaśny, prof. nzw. w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Wpływ warunków naprężeniowego gięcia na strukturę i własności stopu CuSn6”. 18.11.2015 r. – RMT, z wyróżnieniem.

Dr inż. Barbara MENDECKA

Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki. Promotor – prof. dr hab. inż. Joachim Kozioł. Promotor pomocniczy – dr inż. Tadeusz Kruczek. Temat pracy doktorskiej: „Wielokryterialna optymalizacja komunalno-bytowego wykorzystania odnawialnych źródeł energii”. 27.11.2015 r. – RIE.

Dr inż. Sebastian MICHALSKI

Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki. Promotor – prof. dr hab. inż. Janusz Kotowicz. Temat pracy doktorskiej: „Analiza efektywności zero-emisyjnego bloku energetycznego na parametry nadkrytyczne i ultranadkrytyczne z tlenowym kotłem pyłowym opalany węglem kamiennym”. 27.11.2015 r. – RIE, z wyróżnieniem.

Dr inż. Katarzyna STELMACH

GEOSTANDARD Sp. z o.o. we Wrocławiu. Promotor – dr hab. inż. Joanna Bzówka, prof. nzw. w Pol. Śl. Promotor pomocniczy – dr inż. Wojciech Klityński. Temat pracy doktorskiej: „Badania i analizy właściwości gruntów na podstawie sondowań elektrooporowych i statycznych”. 02.12.2015 r. – RB.

Dr inż. arch. Aleksandra TOMKIEWICZ

Zakład Ogólnobudowlany OLBUD w Lublińcu. Promotor – dr hab. inż. arch. Jan Rabiej, prof. nzw. w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Modernistyczne determinanty w rozwoju przestrzennym Katowic na tle analogicznych przykładów miast europejskich”. 30.11.2015 r. – RA.

Dr inż. Justyna JUSZCZYK

Instytut Fizyki – Centrum Naukowo-Dydaktyczne. Promotor – prof. dr hab. inż. Jerzy Bodzenta. Temat pracy doktorskiej: „Opracowanie metod pomiaru lokalnych właściwości cieplnych wykorzystujących skaningowy mikroskop cieplny”. Uchwała Rady Naukowej Instytutu Fizyki Uniwersytetu Śląskiego – 12.06.2015.

Dr inż. Krystian MISTEWICZ

Instytut Fizyki – Centrum Naukowo-Dydaktyczne. Promotor – prof. dr hab. inż. Marian Nowak. Temat pracy doktorskiej: „Własności sensorowe pojedynczych nanodrutów SbSI”. Uchwała Rady Naukowej Instytutu Fizyki Uniwersytetu Śląskiego – 3.07.2015.

Uchwały Senatu

23 listopada 2015 r. odbyło się XXXIV posiedzenie Senatu, podczas którego przyjęto następujące uchwały:

- Uchwałę nr 279/15/16 w sprawie uchwalenia Regulaminu wyborczego organów jednoosobowych i kolegialnych Politechniki Śląskiej na kadencję 2016-2020
- Uchwałę nr 280/15/16 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż lokali mieszkalnych i garażowych położonych w Gliwicach przy ul. Kaszubskiej 18, 20, 22
- Uchwałę nr 281/15/16 w sprawie zatwierdzenia wyбору biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Politechniki Śląskiej za 2015 rok
- Uchwałę nr 282/15/16 w sprawie liczby miejsc na poszczególnych kierunkach studiów stacjonarnych na rok akademicki 2015/2016, w tym liczby miejsc dla osób, dla których będzie to kolejny kierunek studiów stacjonarnych w uczelni publicznej.

Akty normatywne uczelni

W listopadzie 2015 r. ukazały się następujące akty normatywne rektora Politechniki Śląskiej:

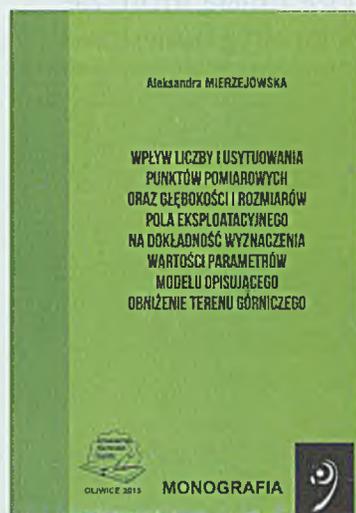
- Zarządzenie nr 9/15/16 rektora Politechniki Śląskiej z dnia 3 listopada 2015 roku zmieniające Zarządzenia: w sprawie obowiązków jednostek i komórek organizacyjnych Politechniki Śląskiej w zakresie stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych oraz w sprawie realizacji prac i usług w projektach krajowych, europejskich i strukturalnych na podstawie umów cywilnoprawnych zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych
- Zarządzenie nr 10/15/16 rektora Politechniki Śląskiej z dnia 3 listopada 2015 roku zmieniające zarządzenie w sprawie zasad zarządzania obiektami budowlanymi Politechniki Śląskiej
- Zarządzenie nr 11/15/16 rektora Politechniki Śląskiej z dnia 12 listopada 2015 w sprawie rozkładu czasu pracy w 2016 roku dla pracowników niebędących nauczycielami akademickimi
- Zarządzenie nr 12/15/16 rektora Politechniki Śląskiej z dnia 16 listopada 2015 roku w sprawie zasad organizacji imprez przez organizacje i agendy studenckie na Politechnice Śląskiej
- Zarządzenie nr 13/15/16 rektora Politechniki Śląskiej z dnia 18 listopada 2015 roku zmieniające Zarządzenia: w sprawie obowiązków jednostek i komórek organizacyjnych Politechniki Śląskiej w zakresie stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych oraz w sprawie realizacji prac i usług w projektach krajowych, europejskich i strukturalnych na podstawie umów cywilnoprawnych zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych
- Zarządzenie nr 14/15/16 rektora Politechniki Śląskiej z dnia 18 listopada 2015 roku zmieniające zarządzenie w sprawie powołania Komisji ds. Złomowania i Spisywania Ubytków Metali Szlachetnych
- Zarządzenie nr 15/15/16 z dnia 30 listopada 2015 roku w sprawie ustalenia liczby osób zatrudnionych w jednostce organizacyjnej przy prowadzeniu badań naukowych lub prac rozwojowych albo wykonujących prace pomocnicze w badaniach naukowych lub pracach rozwojowych
- Zarządzenie nr 16/15/16 rektora Politechniki Śląskiej z dnia 30 listopada 2015 roku w sprawie ustalenia zadań do realizacji na Politechnice Śląskiej na rok 2016
- Pismo Okólne nr 5/15/16 rektora Politechniki Śląskiej z dnia 18 listopada 2015 roku w sprawie Wykazu wewnątrzuczelnianych regulacji Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Zasobów na Politechnice Śląskiej
- Pismo Okólne nr 6/15/16 rektora Politechniki Śląskiej z dnia 23 listopada 2015 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu wyborczego organów jednoosobowych i kolegialnych Politechniki Śląskiej na kadencję 2016-2020
- Pismo Okólne nr 7/15/16 rektora Politechniki Śląskiej z dnia 23 listopada 2015 roku w sprawie liczby miejsc na poszczególnych kierunkach studiów stacjonarnych, w tym liczby miejsc dla osób, dla których będzie to kolejny kierunek studiów stacjonarnych w uczelni publicznej oraz studiów niestacjonarnych na rok akademicki 2015/2016.

Nowości wydawnicze

Aleksandra Mierzejowska

Wpływ liczby i usytuowania punktów pomiarowych oraz głębokości i rozmiarów pola eksploatacyjnego na dokładność wyznaczenia wartości parametrów modelu opisującego obniżenie terenu górniczego

Wyd. I, 2015, 14,70 zł, s. 97

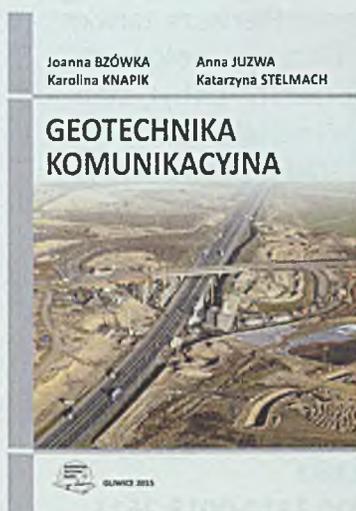
W pracy przedstawiono wyniki analizy wpływu geometrii układu pomiarowego określonego przez liczbę oraz usytuowanie punktów pomiarowych względem pola eksploatacyjnego, geometrii pola, głębokości eksploatacji oraz wartości błędu średniego charakterystycznego dopasowanie profilu teoretycznego do wyników pomiarów na błąd wy-

znaczenia wartości parametrów teorii prognozowania wpływów.

Joanna Bzówka, Karolina Knapik, Anna Juzwa, Katarzyna Stelmach

Geotechnika komunikacyjna

Wyd. III poprawione, 2015, 75,60 zł, s. 473

W podręczniku przedstawiono badania, pozwalające na właściwe rozpoznanie warunków gruntowo-wodnych podłoża. Podano niezbędną zawartość dokumentacji geotechnicznej i geologiczno-inżynierskiej oraz klasyfikację gruntów według norm PN i EN-ISO. Opisano zachowanie się gruntów słabych, techniki wzmocnienia i ulepszenia podłoża grun-

towego, metody obliczeniowe sprawdzające stateczność skarp i zboczy, sposoby prawidłowego odwodnienia podłoża gruntowego, dobór odpowiednich materiałów do budowy nasypów komunikacyjnych oraz projektowanie i wykonawstwo specjalnych robót geotechnicznych.

Elżbieta Grabińska-Sota

Badania ekotoksykologiczne w ochronie środowiska

Wyd. I, 2015, 22,05 zł, s. 157

W pracy przedstawiono rodzaje badań ekotoksykologicznych oraz przegląd danych z piśmiennictwa odnośnie do rodzaju bioindykatorów stosowanych w ocenie szkodliwości wybranych zanieczyszczeń. W ramach tzw. zielonej chemii omówiono wyniki badań dotyczących wyboru produktów o najniższej toksyczności na przykładzie cieczy jonowych.

Przydatność ekotoksykologicznej analizy środowiska udowodniono na przykładzie badań wód, ścieków i gleby województwa śląskiego.

Marcin Kłós

Technologiczne aspekty sterowania procesem koagulacji z wykorzystaniem koagulantów wstępnie zhydrolizowanych

Wyd. I, 2015, 15,75 zł, s. 120

W książce przedstawiono wyniki pracy na wielu stacjach uzdatniania wody dotyczące wprowadzenia do procesu koagulacji koagulantów wstępnie zhydrolizowanych o wysokim stopniu spolimeryzowania, które pozwalają na obniżenie wymaganej dawki koagulantu w porównaniu do koagulantów hydrolizujących czy niskozasadowych.

Potrzebna pomoc!

Na pierwszy rzut oka Ania jest śliczną, uśmiechniętą dziewczynką. Nie widać, że od środka niszczy ją Zespół Cockayne'a...

Mimo że Ania ma prawie 6 lat, ma wzrost dwulatki, wagę 10-miesięcznego dziecka i główkę 5-miesięcznej dziewczynki. Mówi pojedyncze słowa, źle widzi, ma ogromne kłopoty z motoryką dużą i małą (m.in. z traciła zdolność chodzenia), a emocjonalnie i umysłowo jest na poziomie dwuletniego dziecka.

Chora jest każda komórka ciała Ani. Choroba powoduje przedwczesne starzenie się, paradoksalnie połączone z opóźnionym rozwojem. Mózg Ani maleje, mielinizacja, czyli „izolacja” włókien nerwowych, jest na poziomie noworodkowym, a co za tym idzie sygnał nerwowy się zatracza podobnie jak w przypadku choroby Alzheimera, wewnątrz mózgu powstają zwapnienia – coś w rodzaju kości czy kamienia.

Prognozy są jeszcze gorsze: problemy z sercem, wątroba, nerkami, głuchota, ślepotą i śmierć zwykle w wieku 10-13 lat, a u Ani objawy zaczęły się niestandardowo wcześnie.

Szansą dla niej jest terapia w USA, gdzie znajduje się klinika lecząca z sukcesem już dwoje dzieci z Zespołem Cockayne'a.

Koszty terapii są jednak olbrzymie, a trzeba ją powtarzać co pół roku przez całe życie. Pierwsza dawka terapii kosztuje 30 tys. dolarów, kolejne – połowę tej kwoty. Do tego trzeba doliczyć przeloty, pobyt, standardową rehabilitację itd. Rodzice i najbliżsi Ani nie są w stanie zgromadzić takiej sumy, stąd prośba o wsparcie. Liczymy na Państwa zaangażowanie i pomoc w zebraniu niezbędnej kwoty.

Jak pomóc?

- przekazując darowiznę na:
FUNDACJA DZIECIOM „ZDAŹYĆ Z POMOCĄ”
ul. Łomiańska 5, 01-685 Warszawa
Bank BPH SA 15 1060 0076 0000 3310 0018 2615
koniecznie z dopiskiem: „17874 Starosolska Anna – darowizna na pomoc i ochronę zdrowia”
- przekazując 1% podatku w formularzu PIT, wpisując numer KRS: 0000037904, a w rubryce „Informacje uzupełniające – cel szczegółowy 1%” wpisując: „17874 Starosolska Anna”
- informując innych, przekazując apel dalej, udostępniając informację o zbiórce etc.

Więcej o chorobie Ani:
www.aniastarosolska.blogspot.com

Kontakt do rodziców:
Andrzej.Starosolski@polsl.pl
tel. 660 062 047

TAURON to więcej niż prąd

Jesteśmy sygnatariuszem
**Deklaracji biznesu na rzecz
zrównoważonego rozwoju**
i wchodzimy w skład portfela indeksu spółek
głównych odpowiedzialnych społecznie
– **RESPECT Index.**

TAURON oferuje prąd
z usługą Elektryk 24H

Z NAMI ZDOBĘDZIESZ SZCZYTY

WASKO
GRUPA KAPITAŁOWA

Tu zrealizujesz swoje pasje w IT

WIRTUALIZACJA | BACKUP | PHP
BAZY DANYCH | JAVA | LINUX
| SIECI | .NET | IT SECURITY

Z nami dowiesz się, co to jest:
sprzedaż, zarządzanie projektami,
wdrożenie zaawansowanych
systemów informatycznych.

*Dołącz do naszego zespołu
Zachęcamy do przestania CV*

praca@wasko.pl | Więcej informacji: www.wasko.pl/kariera

SORDREW

Dodajemy wartość

PRODUKTY DLA PRZEMYSŁU:

- OPAKOWANIA PRZEMYSŁOWE
- PAKOWANIE PRODUKTÓW
- KONSTRUKCJE SPAWANE
- OBRÓBKA SKRAWANIEM
- TERMOFORMOWANIE TWORZY

Nasza misja

Dzięki temu co **tworzymy**, produkty naszych klientów będą cenione, na długo przed tym, zanim **zostaną rozpakowane**.

Poszukujemy absolwentów i studentów na płatne staże i praktyki. Oferujemy możliwość uczestnictwa w ciekawych projektach rozwojowych. Zainteresowanych prosimy o kontakt na ciekawestaze@sordrew.pl

SOE-DREW S.A.

ul. Szttygarsja 26
41-608 Świętochłóice

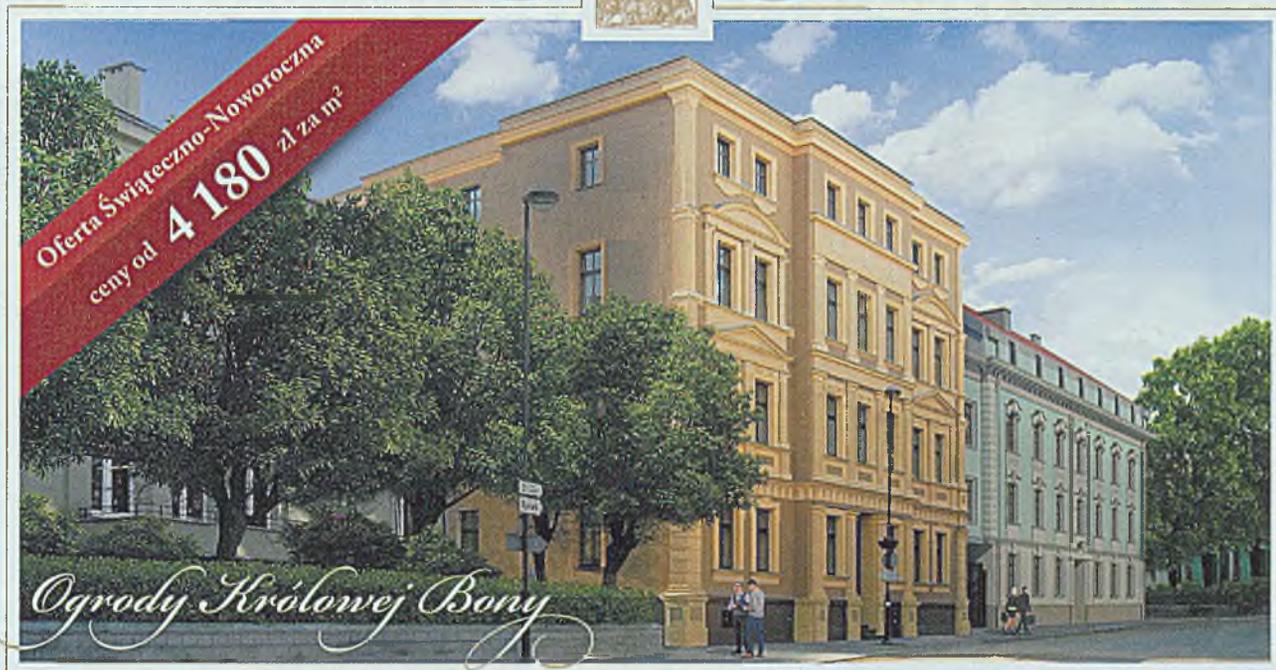
sordrew@sordrew.pl
Tel.: +48 32 245 88 27

www.sordrew.pl

Nadchodzące Święta
Bożego Narodzenia niosą
ze sobą wiele radości oraz
refleksji dotyczących
minionego okresu
i planów na nadchodzący
Nowy Rok.

W tych wyjątkowych
dniach chcemy Państwu
życzyć wiele zadowolenia
i sukcesów z podjętych
wyzwań.

Oferta Świąteczno-Noworoczna
ceny od **4 180** zł za m²

Ogrody Królowej Bony

Apartamenty na Starówce

Biurow sprzedaży:
ul. Górnych Wałów 21/2, 44-100 Gliwice
tel.: +48 505 274 035, tel.: +48 607 928 447
www.radan.com.pl

Partnerzy w sprzedaży: Obsługa Inwestycyjna Nieruchomości Czapla&Czapla, Wadas-Gnypp Nieruchomości s.c.,
Impro s.c. Anna Szczecińska, Nieruchomości „Zofia” Zofia Paradysz, GCI - Grupa Centrum Inwestycje

RADAN

 Osiedle Ogród
Gliwice

RADAN

IV OSTATNI ETAP JUŻ W SPRZEDAŻY

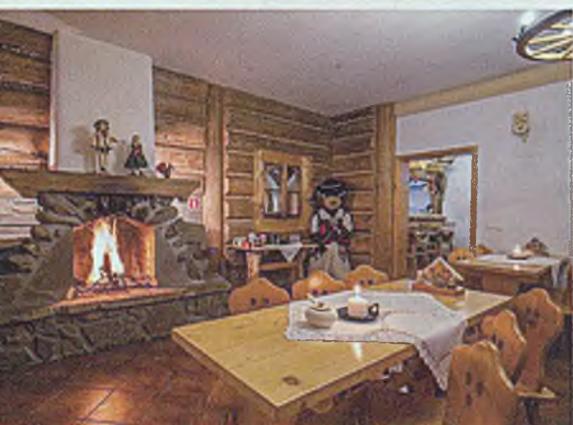
Mieszkania od 38 m²

Tel. 609 537 141

www.radan.com.pl

Atrakcyjne ceny tylko w ŚWISTAKU!

Pensjonat ŚWISTAK położony jest w przepięknym Kościelisku, na wysokości 905 m n.p.m. Z tego miejsca wypoczywający goście mogą się cieszyć wspaniałym widokiem na Tatry. Pensjonat ŚWISTAK jest eleganckim, trzygwiazdkowym obiektem, który oferuje komfortowe wyposażenie, piękne pokoje, ogrodzony parking, a także udogodnienia dla osób niepełnosprawnych. Położenie Pensjonatu sprzyja miłośnikom białego szaleństwa, gdyż mogą oni korzystać z położonych niedaleko wyciągów. W pobliżu Pensjonatu przebiega granica Tatrzańskiego Parku Narodowego oferującego wiele szlaków turystycznych.

Naszym Gościom zapewniamy:

- elegancko wyposażone pokoje w stylu góralskim
- barek i ogród zimowy
- jacuzzi w ogrodzie na świeżym powietrzu oraz jacuzzi i saunę w strefie SPA
- domki grillowe
- plac zabaw dla dzieci oraz pokój zabaw w Pensjonacie
- bezpłatne wi-fi
- możliwość zorganizowania kuligu, napadu zbójckiego, wycieczki z przewodnikiem, kuligu z ogniskiem, wieczoru góralskiego w towarzystwie kapeli góralskiej i wielu innych atrakcji!

NA HASŁO:

**Zima 2016 – promocja 20%
dla jednej osoby
od całkowitej kwoty za pobyt**

Pensjonat ŚWISTAK***

ul. Karpielówka Boczna 26
34-511 Kościelisko
tel. 18 201 32 84
e-mail: biuro@pensjonatswistak.pl
Facebook: Pensjonat Świstak

**Serdecznie zapraszamy
do Pensjonatu ŚWISTAK*** w Kościelisku!**

HOTELE DIAMENT

YOUR COMFORT IS OUR BUSINESS

Niezapomniane Bale Sylwestrowe!

NOC OSCAROWA

SYLWESTER 2015

- ★ **taneczne show** do muzyki filmowej
- ★ projekcje **filmów Oscarowych**
- ★ **muzyka na żywo** - Zespół Niby Nic i DJ
- ★ **wyborne menu rodem z Hollywood**
- ★ bogaty wybór **napojów i alkoholi**

Hotel Diament Arsenal Palace Katowice/Chorzów ****

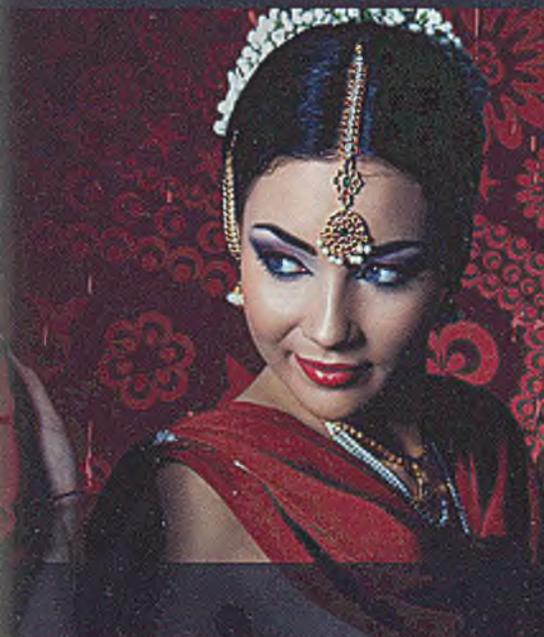
PRL PARTY

SYLWESTER 2015

- **kultowy klimat epoki**
- projekcje **kroniki filmowej**
- DJ zagra największe hity tego okresu
- **menu inspirowane specjałami PRL**
- **open bar**

Park Hotel Diament Zabrze ****

Sylwester 2015

W STYLU

Bollywood

- ☪ **pokazy tańca brzucha**
- ☪ **muzyka w klimacie Bollywood**
- ☪ **menu inspirowane nutą Orientu**
- ☪ **bogaty wybór napojów i alkoholi**

Hotel Diament Vacanza Siemianowice ***

WIĘCEJ INFORMACJI I REZERWACJE: HoteleDiament.pl

MROWISKO

REPERTUAR

STYCZEŃ

16.01.16r.

Koncert Świąteczno Noworoczny
Agnieszka Bielaniak Witomska

28-29.01.16r.

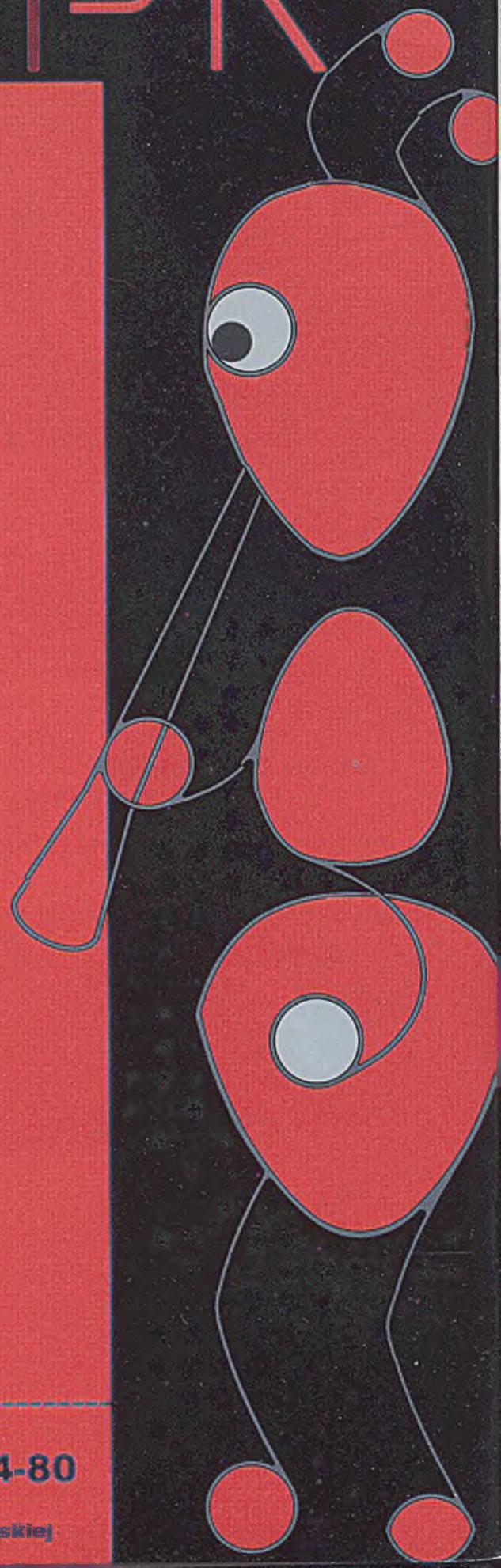
godz. 19:00

Akademicki Teatr REMONT
Bucharest Calling. Peca Stefan

30.01.16r.

godz. 17:00

Pieśni Bardów
Epoki PRL-u
Agnieszka Bielaniak Witomska

ul. Pszczyńska 85
GLIWICE

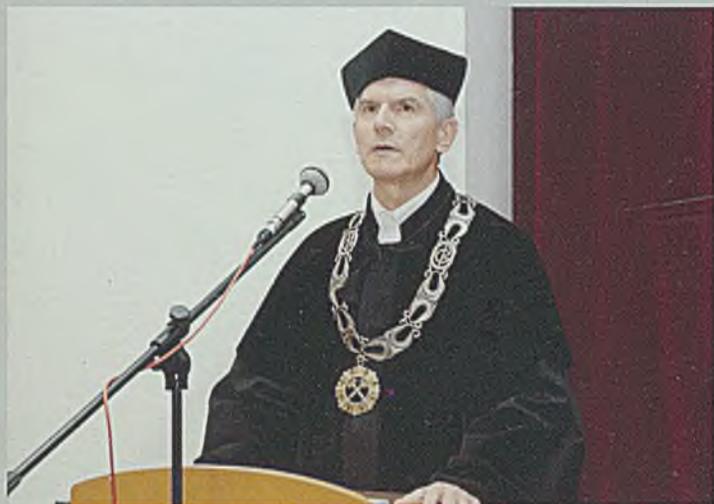
tel. 237-14-80

Barbórka 2015

Wydział Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej

27 listopada 2015 r.

Dziekan Wydziału Górnictwa i Geologii
prof. Marian Dolipski

Nowi honorowi profesorowie Politechniki Śląskiej:
prof. Franciszek Plewa i prof. Marian Turek
w towarzystwie rektora prof. Andrzeja Karbownika

Wręczenie przechodniej szpady górniczej
najlepszej grupie dziekańskiej

Tradycyjny „skok przez skórę”

Występ Akademickiego Zespołu Tańca „Dąbrowiaczy”

Mikołajki dla dzieci pracowników

BIBLIOTEKA GŁÓWNA
Politechniki Śląskiej

P. 4492/15

Niezapomniane atrakcje czekały na dzieci pracowników
tegorocznych spotkań mikołajkowych, które odbyły się 5, 6 i 7 grudnia w „Mrowisku”.

Na młodsze pociechy, poza spotkaniem z Mikołajem, czekały aż trzy spektakle w wykonaniu aktorów
Teatru Lalki i Aktora w Wałbrzychu – „Frania Piorun”, „U/Rodziny”; a także „Władca skarpetek”.

Dla starszych dzieci w tym roku wystąpiła grupa Fair Play Crew.

Tradycyjnie już wszystkie pociechy otrzymały również słodkie upominki.

